

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор _____

(Підпис, прізвище, ініціали)

«__» _____ 20__ р.

ОБЛІК У ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

до практичних занять

для студентів напрямку підготовки 6.030509 «Облік і аудит»

всіх форм навчання

Реєстраційний номер
електронних методичних
рекомендацій у НМВ _____

СХВАЛЕНО
на засіданні кафедри
обліку і аудиту
Протокол № 11
від 07.02.2012 р.

Облік у зарубіжних країнах. Метод. рекомендації до практ. занять для студ. напряму підготовки 6.030509 «Облік і аудит» всіх форм навчання / Уклад.: Г.Г.Осадча.– К.: НУХТ, 2012. – 77 с.

Рецензент **Н.М.Ткаченко**, докт. екон. наук

Укладач: **Г.Г.Осадча**, канд. екон. наук

Відповідальний за випуск **Л.М. Чернелевський**, канд. екон. наук,
професор

ВСТУП

Подальша інтеграція економіки України в світову економіку, створення транснаціональних компаній та підприємств різної форми власності потребує удосконалення підготовки спеціалістів економічного профілю. З'явилась потреба в доповненні навчальних програм новими дисциплінами, що не вивчались за часів «командної» економіки держави.

Потреба в знаннях обліку у зарубіжних країнах завжди виникала у спеціалістів спільних підприємств. Перехід України на міжнародні стандарти обліку і аудиту посилили потребу вивчення досвіду щодо обліку у зарубіжних країнах з розвинутою ринковою економікою.

Ставлячи за мету створення єдиного Європейського ринку, приділяється велика увага уніфікації і зі ставності фінансової звітності. З 1 січня 2005 року відповідно до Регламенту ЄС 1606/2002 про застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ), консолідовані фінансові звіти товариств, акції яких знаходяться на лістингу у регульованому ринку держави – члена ЄС, повинні складатися за МСФЗ. З 2010 року таку вимогу буде розповсюджено на всі підприємства-еметенти, акції яких знаходяться у лістингу на ринку цінних паперів.

Активізація стратегічного курсу на інтеграцію зі світовим економічним простором, залучення іноземних інвестицій, формуванням відкритої економіки. Стратегічним призначенням якої є сприяння підвищенню ефективності і конкурентоспроможності, потребують нових підходів до побудови бухгалтерського обліку.

Предметом дисципліни «Облік у зарубіжних країнах» є вивчення міжнародного досвіду організації та ведення обліку відповідно до міжнародних стандартів.

Метою вивчення дисципліни є опанування теоретичних знань та практичних навичок з організації бухгалтерського обліку в зарубіжних країнах з розвинутою ринковою економікою, уміння використовувати облікову інформацію.

Основні завдання вивчення дисципліни такі: вивчення системи бухгалтерського обліку зарубіжних країн; вивчення міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та міжнародних стандартів фінансової звітності, опанування теоретичних основ та практичних навиків складання фінансових звітів відповідно до міжнародних стандартів.

В результаті вивчення дисципліни студент повинен знати:

міжнародні професійні організації, що займаються розробленням стандартів обліку; міжнародну практику організації обліку на підприємствах різних форм власності; міжнародну практику ведення фінансового та податкового обліку.

В результаті вивчення дисципліни студент повинен вміти:

впроваджувати елементи міжнародної практики обліку у вітчизняну практику відповідно до національних положень (стандартів) обліку; самостійно вести бухгалтерський (фінансовий, управлінський, податковий) облік на

спільних підприємствах та підприємствах з іноземними інвестиціями.

Це сприятиме підвищенню конкурентоспроможності фахівців з обліку, аудиту й фінансового менеджменту, допоможе зрозуміти передумови та напрямки реформування бухгалтерського обліку, що здійснюється на Україні, розширить кругозір і озброїть знаннями для практичного застосування Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та фінансової звітності.

Після вивчення дисципліни:

Студент повинен знати:

- міжнародні організації, що займаються регламентацією бухгалтерського обліку, порядок розробки, затвердження та зміст МСБО та МСФЗ
- порядок ведення обліку за МСБО та МСФЗ, Директивами ЄС, та стандартами GAAP;
- прийоми ведення бухгалтерського обліку на зарубіжних підприємствах, підприємствах з іноземними інвестиціями тощо;
- особливості обліку основних засобів, виробничих запасів, готової продукції та її реалізації, праці та заробітної плати, грошових коштів та фінансових результатів за МСБО та МСФЗ, Директивами ЄС, та стандартами GAAP.

Студент повинен уміти:

- класифікувати, систематизувати фінансову документацію, господарські засоби та джерела їх утворення у відповідності з МСБО та МСФЗ, Директивами ЄС, та стандартами GAAP;
- використовувати навчальну, наукову, періодичну літературу та інші види інформації;
- застосовувати МСБО та МСФЗ, Директиви ЄС, стандарти GAAP, методи бухгалтерського обліку, плани рахунків зарубіжних країн;
- Відображати господарські операції робити бухгалтерські проведення, формувати журнал реєстрації господарських операцій, заповнювати аналітичні та синтетичні регістри бухгалтерського обліку;
- Узагальнювати, складати фінансову звітність, управлінську звітність за МСБО та МСФЗ, Директивами ЄС, та стандартами GAAP

З метою поліпшення засвоєння теоретичного матеріалу та систематизації знань студентів з дисципліни «Облік у зарубіжних країнах» пропонується практикум, структура якого відповідає навчальній програмі до вивчення предмету.

Для одержання позитивної оцінки студент повинен отримати відповідні бали успішності з кожної теми за теоретичні знання (відвідування лекцій, тести, усне опитування), практичні навички рішення задач (рішення задач, тестових задач, захист лабораторних робіт).

Практикум призначений для студентів денної, заочної, скорченої форм навчання та другої вищої освіти і включає: задачі, тестові задачі, тести, приклади рішення задач, питання екзаменаційного типу, перелік літератури.

ТЕМА 1. МІЖНАРОДНА СИСТЕМА ОБЛІКУ, ЕТАПИ ЇЇ СТАНОВЛЕННЯ І ПРИНЦИПИ ПОБУДОВИ

Після вивчення даної теми студент повинен знати: Предмет, метод, зміст та завдання дисципліни. Суть і значення міжнародних стандартів бухгалтерського обліку. Особливості створення національних систем бухгалтерського обліку. Організація діяльності Ради з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку. Класифікація моделей бухгалтерського обліку. Міжнародні організації з питань нормативного регулювання і контролю обліку. Мета складання фінансової звітності і її користувачі. Склад і елементи фінансових звітів. Основоположні принципи і допущення при складанні фінансової звітності у зарубіжних країнах. Якісні характеристики інформації фінансових звітів.

Задачі до теми

Задача 1. Корпорація «Фірст» 25 грудня реалізувала корпорації «Робін» товарів на суму 50000 дол. З умовою оплати за них через 40 днів. Враховуючи принцип нарахування, обґрунтуйте, які наслідки спричинить для корпорації «Фірст» ця операція.

Задача 2. Фірма «Джон» 2 жовтня придбала для подальшого продажу 200 тонн лісових горіхів за ціною 300 дол. Продажна ринкова ціна однієї тонни 400 дол. У жовтні було реалізовано 120 тонн лісових горіхів. Використовуючи принцип відповідності, розрахуйте фінансовий результат фірми «Джон» за жовтень місяць та обґрунтуйте свою відповідь.

Задача 3. Підприємство «Самсунг» володіє майном, яке оцінюється в 200 тис.дол., у тому числі: необоротні активи – 120 тис.дол.; оборотні активи – 80 тис.дол. Зобов'язання підприємства перед кредиторами складають – 90 тис.дол. З врахуванням принципу двосторонності визначте, яка частка майна може бути об'єктом позову інвесторів.

Задача 4. Корпорація «Лагуна» придбала два вживані моторні човни за ціною 70 тис.дол. за кожен і витратила додатково на їх відновлення 50 тис.дол. Після закінчення ремонтних робіт корпорація отримала пропозицію щодо продажу цих човнів по 150 тис.дол. за одиницю. Корпорація прийняла рішення про продаж одного човна, а один човен вирішено залишити для власних потреб. Застосуйте принцип собівартості та реалізації і визначте фінансовий результат від реалізації і собівартість залишку активів.

Задача 5. Підприємство «Мікс» придбало холодильне обладнання за 40 тис.дол. Додаткові витрати на транспортування та монтаж склали 5 тис.дол.. Підприємство застосовує прямолінійний метод нарахування амортизації і встановило термін експлуатації холодильного обладнання 6 років та ліквідаційну вартість у сумі 3 тис.дол.. Розрахуйте вартість придбання холодильного обладнання та його залишкову вартість на закінченні першого року експлуатації, Який принцип при цьому потрібно застосувати?

Задача 6. Британо-французька транснаціональна корпорація «Тімекс» знаходиться у Великобританії і має дочірні підприємства у США та Франції. Корпорація має намір отримати кредит у Міжнародному банку реконструкції і

розвитку.

Яким стандартам слід надавати корпорації перевагу при складанні річної фінансової звітності? Яких стандартів повинна дотримуватися корпорація при складанні фінансової звітності для отримання кредиту у Міжнародному банку реконструкції і розвитку? Чи потрібно корпорації одночасно готувати декілька фінансових звітів відповідно до різних стандартів, чи дотримуватись тільки національних, без врахування інших? Дайте відповіді на поставлені питання і обґрунтуйте їх.

Задача 7. Застосовуючи Концептуальну основу складання та подання фінансових звітів, зокрема щодо визнання елементів фінансових звітів, дайте відповідь, яким буде результат таких подій, що відбулися у поточному місяці для корпорації «Рокіт»:

- корпорація до оцінила будівлі і споруди до справедливої вартості, Суми дооцінки склали 50 тис.дол.;
- акціонерам корпорації виплачені дивіденди за минулий фінансовий рік у сумі 80 тис.дол.;
- отримано безповоротну фінансову допомогу (подарунок) у сумі 30 тис.дол.;
- в результаті шкідливих викидів виробництва корпорації у річку нанесено шкоди екології. Корпорація зобов'язана усунути вказане забруднення і сплатити штрафні санкції у сумі 40 тис.дол.

Тести до теми

1. Потребу формування міжнародної системи бухгалтерського обліку спричинили:

- а) поділ обліку на фінансовий і управлінський;
- б) зміни в технології та організації виробництва;
- в) корпоративна інтернаціоналізація світової економіки;
- г) розробка Міжнародних стандартів фінансової звітності.

2. Система бухгалтерського обліку – це визначений логічний комплекс, сформований на основі плану рахунків, який:

- а) вирішує чітко визначену мету на мікро - і макрорівні;
- б) забезпечує керівництво підприємства і його центри відповідальності необхідною інформацією;
- в) узагальнює процеси постачання, виробництва і реалізації;
- г) усі відповіді правильні.

3. Із показників, які перераховано до тих, що характеризують облікову систему відносять:

- а) план рахунків бухгалтерського обліку;
- б) систем організації бухгалтерського обліку в мажах підприємства;
- в) національне бухгалтерське законодавство;
- г) всі відповіді вірні.

4. План рахунків бухгалтерського обліку є:

- а) визначальним обліковій системі;
- б) допоміжним засобом бухгалтера;

- в) засобом узагальнення даних про доходи підприємства;
- г) способом відображення господарських операцій в обліку.

5. Для більшості облікових систем характерна наявність таких бухгалтерій:

- а) аналітичної і синтетичної;
- б) аналітичної і управлінської;
- в) фінансової і управлінської;
- г) синтетичної і аналітичної.

6. Ознаками, які конкретизують поняття системи бухгалтерського обліку є:

- а) методи обліку і оцінки виробничих запасів;
- б) історичне місце облікової системи;
- в) звітні форми і показники і їх регламентація;
- г) усі відповіді вірні.

7. Найбільш реальну оцінку фінансового стану підприємства дає оцінка всіх статей балансу, які відображаються в іноземній валюті, згідно курсу:

- а) на початок періоду;
- б) на середину періоду;
- в) за середньозваженою оцінкою;
- г) на дату балансу.

8. Зміни, що відбулися у сфері бухгалтерського обліку координувалися:

- а) міжурядовими організаціями;
- б) міжнародними професійними організаціями;
- в) міжнародними профспілковими організаціями;
- г) усі відповіді вірні.

9. Із перерахованих, до міжурядових організацій, які займаються питаннями обліку і звітності, відносяться:

- а) Рада з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку;
- б) Африканська рада з обліку;
- в) Міжамериканська організація бухгалтерів;
- г) Федерація європейських бухгалтерів.

10. До складу професійних організацій з бухгалтерського обліку входять:

- а) Економічна комісія Латинської Америки;
- б) Всесвітня конфедерація бухгалтерів;
- в) Міжнародна федерація бухгалтерів;
- г) Міжнародна група експертів Центру з транснаціональних корпорацій ООН.

11. До міжнародних профспілкових організацій, які впливають на розвиток бухгалтерського обліку, відносяться:

- а) Міжнародний банк реконструкції і розвитку;
- б) Організація економічного співробітництва і розвитку;
- в) Міжнародна конфедерація вільних профспілок;
- г) Конфедерація бухгалтерів Азіатського і Тихоокеанського регіонів.

12. Найбільш вагомий внесок у розробку міжнародної системи стандартів обліку і звітності з міжурядових організацій здійснила:

- а) Міжамериканська організація бухгалтерів;
- б) Африканська рада з обліку;
- в) Міжнародна група експертів Центру з транснаціональних корпорацій ООН;
- г) економічна комісія Латинської Америки.

13. До професійних організацій з бухгалтерського обліку в США відносять:

- а) Комісію з цінних паперів та бірж;
- б) Національну асоціацію бухгалтерів;
- в) Раду зі стандартів фінансової звітності;
- г) усі відповіді правильні.

14. Для британо-американської облікової моделі характерна:

- а) заборона отримання фінансових дивідендів;
- б) чітка юридична регламентація обліку і звітності;
- в) високий рівень професійної бухгалтерської підготовки;
- г) орієнтація обліку і звітності на вимоги державного планування.

15. Континентальна облікова модель характеризується:

- а) тісними зв'язками з банками, які є основним джерелом капіталу підприємства;
- б) чіткою юридичною регламентацією обліку і звітності;
- в) орієнтацією обліку і звітності на інтереси державного регулювання оподаткування і макроекономічного планування;
- г) усі відповіді правильні.

16. У південноамериканській облікової моделі має місце:

- а) орієнтація обліку і звітності на вимоги державного планування;
- б) наявність великої кількості транснаціональних корпорацій;
- в) великий вплив богословських ідей;
- г) тісним зв'язком з банками, які є основним джерелом капіталу підприємства.

17. Для ісламської облікової моделі є характерним:

- а) тісний зв'язок з банками, які є основним джерелом капіталу підприємства.
- б) орієнтацією обліку і звітності на інтереси державного регулювання оподаткування і макроекономічного планування;
- в) надання переваги при оцінці активів і зобов'язань підприємств ринковим цінам;
- г) усі відповіді правильні.

18. Принципи бухгалтерського обліку – це базові концепції, які покладені в основу відображення в обліку та звітності:

- а) активів підприємства;
- б) господарської діяльності підприємства;
- в) доходів підприємства;

г) усі відповіді вірні.

19. Принцип автономності підприємства полягає у тому, що:

а) майно підприємства, що залишається після сплати зобов'язань. Може бути об'єктом позову інвесторів;

б) існує впевненість у продовженні діяльності господарської одиниці на протязі розумного періоду часу, якщо відсутнє свідоцтво про зворотне;

в) господарська одиниця, яка ідентифікується в звітності, відокремлюється від її власників або інших одиниць;

г) господарська діяльність підприємства штучно може бути поділена на звітні періоди для виявлення результатів діяльності і складання звітності.

20. Принцип двосторонності полягає у тому, що:

а) майно підприємства, що залишається після платежів за зобов'язаннями. Може бути об'єктом позову інвесторів;

б) господарська одиниця, яка ідентифікується в звітності, відокремлюється від її власників або інших одиниць;

в) в бухгалтерському обліку відображається собівартість засобів, яка враховує фактичні витрати на їх придбання;

г) у звітному періоді відображаються лише ті витрати, які виникли для одержання прибутку звітного періоду.

21. Принцип грошової оцінки полягає у тому, що:

а) в бухгалтерському обліку відображається собівартість засобів, яка враховує фактичні витрати на їх придбання;

б) гроші є загальним вимірником, за допомогою якого відображається господарська діяльність підприємства;

в) майно підприємства, що залишається після сплати зобов'язань. Може бути об'єктом позову інвесторів;

г) запис бухгалтерських операцій відбувається в момент їх здійснення.

22. Згідно з принципом собівартості:

а) гроші є загальним вимірником, за допомогою якого відображається господарська діяльність підприємства;

б) господарська одиниця, яка ідентифікується в звітності, відокремлюється від її власників або інших одиниць;

в) в звітному періоді відображаються лише ті витрати, які виникли для одержання прибутку звітного періоду;

г) в бухгалтерському обліку відображається собівартість засобів, яка враховує фактичні витрати на їх придбання.

23. Принцип реалізації полягає у тому, що:

а) в звітному періоді відображаються лише ті витрати, які виникли для одержання прибутку звітного періоду;

б) запис бухгалтерських операцій відбувається в момент їх здійснення;

в) дохід відображається за моментом переходу права власності на актив від продавця до покупця;

г) в обліку на протязі тривалого періоду часу не можна змінювати методи оцінки запасів або методи обліку витрат та інші облікові правила.

24. Принцип нарахування означає, що:

- а) в звітному періоді відображаються лише ті витрати, які виникли для одержання прибутку звітного періоду;
- б) дохід відображається за моментом переходу права власності на актив від продавця до покупця;
- в) запис бухгалтерських операцій відбувається в момент їх здійснення;
- г) майно підприємства, що залишається після сплати зобов'язань. Може бути об'єктом позову інвесторів.

25. Принцип відповідності полягає у тому, що:

- а) дохід відображається за моментом переходу права власності на актив від продавця до покупця;
- б) в обліку на протязі тривалого періоду часу не можна змінювати методи оцінки запасів або методи обліку витрат та інші облікові правила;
- в) господарська одиниця, яка ідентифікується в звітності, відокремлюється від її власників або інших одиниць;
- г) в звітному періоді відображаються лише ті витрати, які виникли для одержання прибутку звітного періоду.

26. Принцип суттєвості вимагає:

- а) в обліку на протязі тривалого періоду часу не можна змінювати методи оцінки запасів або методи обліку витрат та інші облікові правила;
- б) відображати в бухгалтерському обліку всю важливу для користувачів фінансової звітності інформацію;
- в) відокремлення господарської одиниці, яка ідентифікується звітності, від власників або інших одиниць;
- г) запису бухгалтерських операцій в момент їх здійснення.

27. Принцип періодичності означає, що:

- а) існує впевненість у продовженні діяльності господарської одиниці на протязі розумного періоду часу, якщо відсутнє свідectво про зворотнє;
- б) дохід відображається за моментом переходу права власності на актив від продавця до покупця;
- в) запис бухгалтерських операцій відбувається в момент їх здійснення;
- г) господарська діяльність підприємства може бути штучно поділена на звітні періоди для виявлення результатів діяльності і складання фінансової звітності.

28. Принцип постійності передбачає, що:

- а) в обліку на протязі тривалого періоду часу не можна змінювати методи оцінки запасів або методи обліку витрат та інші облікові правила;
- б) запис бухгалтерських операцій відбувається в момент їх здійснення;
- в) в бухгалтерському обліку повинна бути відображена вся важлива для користувачів фінансової звітності інформація;
- г) в бухгалтерському обліку відображається собівартість засобів, яка враховує фактичні витрати на їх придбання.

29. Фінансову звітність, яка відповідає стандартам називають,:

- а) річною;
- б) достовірною та надійною;

- в) управлінською;
- г) повною і систематизованою.

30. Облікові стандарти визначають інформацію, яка є:

- а) корисною;
- б) надійною і достовірною;
- в) повною і систематизованою;
- г) релевантною і не релевантною.

31. Аудиторські стандарти визначають яка інформація є:

- а) релевантною і не релевантною;
- б) корисною;
- в) надійною і достовірною;
- г) повною і систематизованою.

32. Стандарти бухгалтерського обліку регламентують:

- а) як повинні бути оцінені активи, зобов'язання і зміни в них;
- б) які документи фінансової звітності повинні бути складені;
- в) які зміни в активах і зобов'язаннях повинні бути відображені;
- г) усі відповіді вірні.

33. Виділяють такі рівні стандартизації бухгалтерського обліку:

- а) міжнародний;
- б) регіональний;
- в) національний;
- г) усі відповіді вірні.

34. Розробка принципів фінансового обліку відбувається під впливом:

- а) професійних і урядових організацій;
- б) наукових і практичних працівників;
- в) зовнішніх користувачів фінансової звітності;
- г) усі відповіді вірні.

35. Розробку і забезпечення практичного використання стандартів бухгалтерського обліку на Україні є:

- а) Державний комітет з розробки стандартів бухгалтерського обліку;
- б) Рада з питань бухгалтерського обліку при Міністерстві фінансів;
- в) Методична рада з питань бухгалтерського обліку при Міністерстві фінансів;
- г) Національна рада з бухгалтерського обліку.

36. Прикладом стандартизації обліку на регіональному рівні є:

- а) Міжнародні стандарти фінансової звітності;
- б) директиви Європейського Союзу;
- в) стандарти країн Організації африканської єдності;
- г) стандарти латиноамериканських держав.

37. На розробку і запровадження стандартів бухгалтерського обліку впливають такі фактори:

- а) політична природа країни;
- б) законодавча і податкова системи;
- в) ступінь розвитку економіки країни;
- г) усі відповіді вірні.

38. Основною організацією, яка займається розробкою міжнародних стандартів фінансової звітності на даний час є:

- а) Міжурядова робоча група експертів з міжнародних стандартів обліку та звітності при ООН;
- б) Міжнародна федерація бухгалтерів;
- в) Рада з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку;
- г) Федерація європейських бухгалтерів.

39. До основних завдань Ради з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку відносять:

- а) надання необхідних даних всім зацікавленим в них сторонах для прийняття виважених економічних рішень;
- б) загальну роботу із вдосконалення правил, стандартів і методів обліку, які знаходять відображення в документах фінансової звітності;
- в) визначення технології та методики бухгалтерського обліку;
- г) усі відповіді правильні.

40. Функцією Комітету з тлумачень міжнародної фінансової звітності є:

- а) розробка і публікація стандартів фінансової звітності;
- б) розгляд питань, що виникають в практиці застосування міжнародних стандартів фінансової звітності;
- в) забезпечення практичного використання міжнародних стандартів фінансової звітності в світовому масштабі;
- г) загальна робота із вдосконалення правил, стандартів і методів обліку, які знаходять відображення в документах фінансової звітності.

41. Міжнародні стандарти фінансової звітності:

- а) описують загальні положення, від яких не залежить формування фінансових результатів діяльності господарюючого суб'єкта;
- б) визначають технологію та методику бухгалтерського обліку;
- в) описують правила оцінки і вимоги до подання інформації у фінансових звітах;
- г) усі відповіді вірні.

42. Основна частина стандартів призначена для використання:

- а) державними установами;
- б) підприємствами усіх видів діяльності;
- в) підприємствами специфічних видів діяльності.
- г) неприбутковими організаціями.

43. Концептуальна основа складання та подання фінансових звітів:

- а) покладена в основу всіх міжнародних стандартів, що розробляються;
- б) є окремим міжнародним стандартом фінансової звітності;
- в) заміняє окремі стандарти фінансової звітності щодо питань, які у них недостатньо врегульовані;
- г) роз'яснює положення окремих стандартів, які є об'єктом різних трактувань.

44. Метою Концептуальної основи складання та подання фінансових звітів є надання допомоги:

а) користувачам фінансових звітів при формуванні думки про відповідність інформації фінансової звітності, складеної з використанням міжнародних стандартів фінансової звітності;

б) національними організаціями, які займаються розробкою власних стандартів;

в) обліковими працівниками при складанні фінансових звітів з використанням міжнародних стандартів фінансової звітності;

г) усі відповіді правильні.

45. Концептуальна основа складання та подання фінансових звітів містить:

а) визначення і порядок визнання елементів фінансових звітів;

б) роз'яснення положень окремих стандартів, які є об'єктом різних трактувань;

в) вказівки щодо застосування міжнародних стандартів бухгалтерського обліку у державних установах;

г) розкриття питань, які не є висвітлені у стандартах і є актуальними на даний час.

46. Із перерахованого до якісних характеристик інформації, наведеної у фінансових звітах, належить:

а) зрозумілість;

б) доречність;

в) достовірність;

г) усі відповіді вірні.

47. Відповідно до Концептуальної основи складання та подання фінансових звітів, які характеризують фінансовий стан підприємства на визначену дату, є:

а) активи, зобов'язання і власний капітал;

б) доходи та витрати;

в) доходи і власний капітал;

г) витрати та зобов'язання.

48. Визнання елементів фінансових звітів відбувається за умови, коли:

а) ймовірність надходження або вибуття майбутньої економічної вигоди не визначена;

б) може бути здійснена достовірна їх оцінка;

в) вони пов'язані з діяльністю конкретного підприємства;

г) вони відповідають якісним характеристикам інформації.

49. Згідно з Концептуальною основою складання та подання фінансових звітів у балансі та звіті про прибутки і збитки відображаються лише статті, які:

а) відповідають критеріям визнання;

б) впливають на величину власного капіталу підприємства;

в) передбачають ймовірність надходження майбутньої економічної вигоди;

г) передбачають ймовірність вибуття майбутньої економічної вигоди.

50. Серед концепцій збереження капіталу у Концептуальній основі складання та подання фінансових звітів передбачено:

- а) матеріальну і нематеріальну;
- б) фінансову і фізичну;
- в) грошову і не грошову;
- г) кількісну і якісну.

51. Згідно з концепцією збереження фінансового капіталу прибуток вважається заробленим за умови:

- а) доходи перевищують витрати підприємства;
- б) фізична виробнича потужність (продуктивність) підприємства чи ресурси для її досягнення на кінець періоду перевищують їх величину на початок періоду після вилучення будь-яких виплат власникам або внесків власників протягом цього періоду;
- в) грошова сума чистих активів на кінець періоду перевищує їх суму на початок періоду після вилучення будь-яких виплат власникам або внесків власників протягом цього періоду;
- г) отримано всі грошові кошти, пов'язані із доходами звітного періоду.

52. Згідно концепцією збереження фізичного капіталу прибуток вважається заробленим за умови, коли:

- а) доходи перевищують витрати підприємства;
- б) фізична виробнича потужність (продуктивність) підприємства чи ресурси для її досягнення на кінець періоду перевищують їх величину на початок періоду після вилучення будь-яких виплат власникам або внесків власників протягом цього періоду;
- в) грошова сума чистих активів на кінець періоду перевищує їх суму на початок періоду після вилучення будь-яких виплат власникам або внесків власників протягом цього періоду;
- г) відвантажено всю продукцію, пов'язану з доходами звітного періоду.

ТЕМА 2. ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ЇЇ ЗМІСТ І ІНТЕРПРЕТАЦІЯ

Після вивчення даної теми студент повинен знати:

Структуру і зміст балансу. Структуру і зміст звіту про прибутки і збитки. Структуру і техніку складання звіту про рух грошових коштів. Структуру і зміст звіту про зміни у власному капіталі. Примітки до фінансової звітності. Консолідовану фінансову звітність.

Задачі до теми

Задача 1. (1). Поточні (оборотні) активи компанії становлять 210000 дол., в т.ч. грошові кошти 40000 дол, запаси – 84000 дол; поточна (короткострокова) заборгованість становить 70000 дол.; довгострокові пасиви – 35000 дол.; власний капітал – 275000 дол. Визначити та прокоментувати показники платоспроможності компанії.

Задача 2. (2). Активи компанії становлять 500000 дол., в т.ч. оборотні – 210000 дол, необоротні – 290000 дол. Заборгованість: поточна – 148000 дол,

довгострокова 132000 дол. Власний капітал компанії – 220000 дол. Визначити та прокоментувати показники заборгованості (структури капіталу).

Задача 3. Активи компанії становлять 500000дол., в т.ч. запаси – 84000дол; дебітори – 69000дол (в т.ч. 3000дол. – сумнівна заборгованість); основні засоби первісна вартість 300000, амортизація – 50000 дол; обсяг продаж за рік становить 400000дол, собівартість реалізації — 336000дол. Визначити та прокоментувати показники оборотності засобів.

Задача 4. Показник компанії за рік: обсяг продаж – 400000 дол., собівартість реалізації – 336000 дол, валовий прибуток – 64000 дол, операційний прибуток 28000 дол, чистий прибуток – 16000 дол; сума активів на кінець року – 500000 дол., власний капітал – 275000 дол, кількість простих акцій в обігу – 32000 шт. Визначити та прокоментувати показники рентабельності компанії.

Задача 5. Підприємство придбало частку 40% у власному капіталі іншого підприємства за 8 тис.дол. Справедлива вартість асоційованого підприємства 30 тис.дол. Після закінчення 1 р. чистий прибуток асоційованого підприємства визнач в сумі 18 тис.дол. а сума оголошених дивідендів 6 тис. дол.. Визначити балансову вартість фінансових інвестицій в асоційованому підприємстві на кінець звітного періоду

Виконати необхідні розрахунки. Скласти бухгалтерські проведення.

Задача 6. Корпорація “Альфа” придбала 01.01.2010 р. у корпорації “Вета” 5000 шт. Простих акцій по 20 дол. кожна. Брокерські витрати становлять 1000 дол.

По куплених акціях корпорація одержує дивіденди, які відображаються в обліку в міру їх надходження. Так, 31.12.2010 р. корпорація “Альфа” одержала дивіденди у розмірі 2 дол. з кожної акції.

Корпорація “Альфа” продала 10.02.2011 р. всі раніше куплені акції корпорації “Вета” за 70000 дол. Відобразити дані операції на рахунках бухгалтерського обліку компанії “Альфа”

Задача 7. Корпорація “Альфа” придбала 01.01.2010 р. у корпорації “Вета” 5000 шт. Простих акцій по 20 дол. кожна. Брокерські витрати становлять 1000 дол.

По куплених акціях корпорація одержує дивіденди, які відображаються в обліку в міру їх надходження. Так, 31.12.2010 р. корпорація “Альфа” одержала дивіденди у розмірі 2 дол. з кожної акції.

Корпорація “Альфа” продала 10.02.2011 р. всі раніше куплені акції корпорації “Вета” за 45000,00 дол. Відобразити дані операції на рахунках бухгалтерського обліку компанії “Альфа”

Задача 8.Залишки на рахунках Головної книги Фіми «Карент» станом на 30. 06.20xxр. наступні:

№№ п/п	Назва рахунка	Сума, тис. \$
1	2	3
1.	Будівлі	80,000
2.	Транспортні засоби	60,000
3.	Капітал Карента	60,500

1	2	3
4.	Грошові кошти в банку	15,000
5.	Виручка від реалізації товарів	500,000
6.	Придбання товарів	360,000
7.	Повернення по закупівлях	7,000
8.	Повернення по реалізації	5,000
9.	Рахунки до оплати	35,000
10.	Запаси товарів на початок періоду	40,000
11.	Запаси товарів на кінець періоду	30,000
12.	Резерв на покриття безнадійних боргів	4,000
13.	Витрати на оплату праці	40,000
14.	Авансом сплачена орендна плата	9,000
15.	Витрати по оплаті за телефон	3,000
16.	Дебітори	32,000
17.	Кредитори	45,000
18.	Витрати на безнадійні борги	2,5000
19.	Вилучення капіталу Карента	5,000
20.	Зарплата до виплати	10,000
21.	Витрати на комунальні послуги	8,500
22.	Амортизація (знос) основних засобів	12,000
23.	Витрати на амортизацію основних засобів	4,000
24.	Інші витрати.	9,500

Використовуючи дані Головної книги, складіть звіт про прибутки та збитки за червень і Баланс станом на 30 червня. Розрахуйте на основі складеної звітності показники фінансового стану Фірми «Карент»

Задача 9. Розташуйте перелічені нижче активи корпорації «Ріко» у порядку зростання їхньої ліквідності та згрупуйте ці активи у визначені групи відповідно до їх класифікації. У балансі «Ріко» наведені такі активи: транспортні засоби; грошові кошти на рахунок в банку; товарні запаси; дебітори; споруди; земля; незавершене будівництво; сировина і матеріали; грошові кошти в касі; незавершене виробництво; будівлі; готова продукція.

Задача 10. Поточні активи корпорації «Діксон» становлять 150тис.дол., у тому числі грошові кошти – 35тис.дол., складські запаси – 64тис.дол. Короткострокові зобов'язання корпорації складають 83тис.дол., довгострокові зобов'язання – 52тис.дол., власний капітал – 130тис.дол. На основі наведених даних розрахуйте та прокоментуйте показники платоспроможності корпорації «Діксон».

Тести до теми

1. Фінансова звітність містить інформацію про:

- фінансовий стан підприємства;
- результати діяльності підприємства;
- рух грошових коштів підприємства за звітний період;
- усі відповіді вірні.

2. До складу фінансової звітності, яка складається підприємствами зарубіжних країн включають:

- трансформаційну таблицю;
- звіт про собівартість готової продукції;
- примітки до фінансової звітності;
- усі відповіді вірні.

3. Метою фінансової звітності є забезпечення:

- а) загальних інформаційних потреб широкого кола користувачів;
- б) суто потреб керівництва підприємства у необхідній інформації;
- в) суто інформаційних потреб зовнішніх користувачів;
- г) правильна відповідь відсутня.

4. Баланс відображає:

- а) доходи і витрати підприємства за звітний період;
- б) методи обліку і зміни в обліковій політиці;
- в) наявність економічних ресурсів, які контролюються підприємством на певну дату;
- г) надходження та використання грошових коштів підприємства протягом звітного періоду.

5. Звіт про прибутки і збитки відображає:

- а) надходження та використання грошових коштів підприємства протягом звітного періоду;
- б) методи обліку і зміни в обліковій політиці;
- в) наявність економічних ресурсів, які контролюються підприємством на певну дату;
- г) доходи, витрати і фінансові результати діяльності підприємства за звітний період.

6. Звіт про зміни у власному капіталі призначений для:

- а) оцінки і прогнозування руху грошових коштів від операційної діяльності підприємства;
- б) оцінки та прогнозування джерел збільшення власних коштів та інших змін у власному капіталі;
- в) аналізу структури доходів та витрат підприємства;
- г) оцінки ліквідності, платоспроможності та ділової активності підприємства.

7. Основними елементами фінансових звітів є:

- а) доходи і витрати;
- б) активи, зобов'язання, чистий прибуток;
- в) активи, зобов'язання, власний капітал, доходи, витрати;
- г) власний капітал.

8. Стаття відображається у фінансовій звітності, якщо відповідає таким умовам:

- а) збільшення або зменшення майбутніх економічних вигід, пов'язаних з нею є малоймовірним;
- б) оцінка статті може бути достовірно визначена;
- в) оцінка статті не може бути достовірно визначена;
- г) стаття повинна обов'язково сприяти отриманню підприємством прибутку.

9. Корисність інформації фінансової звітності залежить від того, настільки вона відповідає якісним характеристикам, тобто є:

- а) зрозумілою;
- б) доречною;

- в) достовірною;
- г) усі відповіді вірні.

10. Доречність інформації означає:

- а) не спрямованість інформації на задоволення інтересів певних груп користувачів;
- б) що вона впливає на прийняття економічних рішень користувачами;
- в) консервативний підхід до оцінки активів і зобов'язань;
- г) надавати можливість користувачам даних порівнювати фінансові звіти за різні періоди, а також різних підприємств.

11. Достовірність інформації означає, що:

- а) вона не містить помилок та є неупередженою;
- б) вона впливає на прийняття економічних рішень користувачами;
- в) вона повинна надаватись користувачам у строки, що забезпечують її ефективне використання;
- г) її пропуск або перекручення можуть вплинути на рішення користувачів.

12. Зрозумілість інформації означає:

- а) що вона повинна відображати всі факти господарської діяльності підприємства за звітний період;
- б) що вона впливає на прийняття економічних рішень користувачами;
- в) здатність користувачів інформації сприймати її значення;
- г) не спрямованість інформації на задоволення інтересів певних груп користувачів.

13. Зіставність інформації полягає у:

- а) відсутності помилок та неупередженості інформації;
- б) впливі на прийняття економічних рішень користувачами;
- в) здатності користувачів інформації сприйняти її значення;
- г) наданні можливості користувачам даних порівнювати фінансові звіти за різні періоди, а також різних підприємств.

14. Міжнародні стандарти фінансової звітності заохочують подання разом із фінансовими звітами:

- а) додатків до фінансової звітності;
- б) фінансового огляду керівника;
- в) аудиторського висновку;
- г) окремих форм управлінської звітності.

15. До суттєвої інформації, яка повинна розкриватися у фінансовій звітності з метою забезпечення її зрозумілості для користувачів, відносять:

- а) назву підприємства, що подає звіти;
- б) місце знаходження підприємства (країна);
- в) дату звітності та звітний період, який вона охоплює;
- г) усі відповіді правильні.

16. Фінансова звітність підприємств різних країн включає:

- а) п'ять форм фінансової звітності – баланс, звіт про прибутки і збитки, звіт про рух грошових коштів, звіт про зміни у власному капіталі, примітки до фінансової звітності;
- б) три основні форми фінансових звітів - баланс, звіт про прибутки і збитки, звіт про рух грошових коштів;
- в) дві основні форми фінансових звітів - баланс, звіт про прибутки і збитки;
- г) різну кількість звітів.

17. Фінансовий рік при складанні фінансової звітності:

- а) обов'язково збігається з календарним;
- б) не обов'язково збігається з календарним;
- в) не обов'язково збігається з календарним, але кількість днів повинна обов'язково бути такою самою як у році;
- г) правильна відповідь відсутня.

18. Окремий вид господарських засобів або джерел їх формування характеризує:

- а) розділ балансу;
- б) елемент балансу;
- в) елемент звіту про прибутки і збитки;
- г) стаття балансу.

19. Міжнародні стандарти фінансової звітності:

- а) не визначають форму балансу, але містять вимоги до розкриття статей активів, зобов'язань та власного капіталу;
- б) визначають форму балансу, але містять вимоги до розкриття статей активів, зобов'язань та власного капіталу;
- в) не містять вимоги до розкриття статей активів, зобов'язань та власного капіталу, але визначають форму балансу;
- г) правильна відповідь відсутня.

20. У підсумок балансу основні засоби включаються за:

- а) первісною вартістю;
- б) амортизаційною вартістю;
- в) ліквідаційною вартістю;
- г) залишковою вартістю.

21. Дебіторська заборгованість включається у підсумок балансу за:

- а) первісною вартістю;
- б) ринковою вартістю;
- в) чистою реалізаційною вартістю;
- г) меншою з двох оцінок: первісною вартістю або ринковою вартістю.

22. До поточних активів не відносяться:

- а) короткострокові фінансові інвестиції;
- б) грошові кошти;
- в) нематеріальні активи;
- г) товарні запаси.

23. Якщо активи придбані за готівку, то:

- а) підсумок активів пасивів не змінюється;
- б) підсумок активів збільшується, а підсумок пасивів зменшується;
- в) підсумок активів і підсумок пасивів зменшується;
- г) підсумок активів і підсумок пасивів збільшується.

24. Із перерахованих нижче статей до пасивів балансу не включається:

- а) накопичена амортизація;
- б) векселі до оплати;
- в) акціонерний капітал;
- г) все із вказаного вище включається в пасиви.

25. Із перерахованого нижче до подій після дати балансу відносять:

- а) події, після дати балансу, які знайшли відображення у балансі;
- б) події, які свідчать про обставини, які існували на дату балансу і впливають на стан активів та зобов'язань;
- в) події, які вказують на обставини, які виникли після дати балансу;
- г) правильна відповідь відсутня.

26. Звіт про прибутки і збитки може бути складений:

- а) на витратній основі та на прибутковій основі;
- б) на операційній основі та на основі елементів витрат;
- в) на основі постійних та на основі змінних витрат;
- г) на горизонтальній основі та на вертикальній основі.

27. Послідовний процес формування кінцевого фінансового результату відображається у звіті про прибутки і збитки, побудованому за:

- а) одноступеневим форматом;
- б) багатоступеневим форматом;
- в) за елементами витрат;
- г) за функцією витрат.

28. Міжнародні стандарти фінансової звітності:

- а) не визначають форму звіту про прибутки і збитки, але містять вимоги до розкриття окремих статей доходів і витрат;
- б) визначають форму звіту про прибутки і збитки і містять вимоги до розкриття окремих статей доходів і витрат;
- в) не містять вимоги до розкриття окремих статей доходів і витрат, але визначають форму звіту про прибутки і збитки;
- г) правильна відповідь відсутня.

29. Прикладом руху грошових коштів у результаті операційної діяльності є:

- а) надходження коштів від реалізації власної продукції;
- б) надходження коштів від продажу основних засобів;
- в) нарахування амортизації нематеріальних активів;
- г) отримання грошової короткострокової позики.

30. Прикладом руху грошових коштів у результаті фінансової діяльності є:

- а) надходження коштів від реалізації власної продукції;

- б) надходження коштів від продажу основних засобів;
- в) нарахування амортизації нематеріальних активів;
- г) отримання грошової короткострокової позики.

31. Прикладом руху грошових коштів у результаті інвестиційної діяльності є:

- а) надходження коштів від реалізації власної продукції;
- б) надходження коштів від продажу основних засобів;
- в) нарахування амортизації нематеріальних активів;
- г) отримання грошової короткострокової позики.

32. У звіті про рух грошових коштів не відображаються:

- а) погашення позики;
- б) збільшення акціонерного капіталу;
- в) придбання нового обладнання за готівку;
- г) амортизація.

33. У звіті про зміни у власному капіталі корпорації відображається така інформація:

- а) вилучення капіталу власників;
- б) заробітна плата власників;
- в) додатковий капітал;
- г) усі відповіді вірні.

34. У примітках до фінансової звітності відображаються такі дані:

- а) основа складання фінансових звітів та облікова політика підприємства, що обрана і застосовується для здійснення операцій і подій;
- б) інформація, яка не наведена у формах до фінансової звітності, але вимагається відповідними стандартами;
- в) інформація, яка містить додатковий аналіз статей звітності;
- г) усі відповіді правильні.

35. МСФЗ по відношенню до приміток до фінансової звітності:

- а) визначають конкретну форму звіту, в якому розкривається додаткова інформація;
- б) не містять жодних вимог до змісту інформації, яка повинна бути наведена у примітках до фінансових звітів;
- в) розкривають загальні вимоги до змісту інформації, яка повинна бути наведена у примітках до фінансових звітів;
- г) дають вичерпний перелік статей, які повинні бути відображені у примітках до фінансової звітності.

ТЕМА 3. ОБЛІК ТОВАРНО-МАТЕРІАЛЬНИХ ЗАПАСІВ

Після вивчення даної теми студент повинен знати: Поняття і оцінка запасів. Системи вибуття запасів. Методи оцінки надходження та вибуття запасів. Оцінка запасів на дату балансу. Інвентаризація запасів. Відображення запасів у фінансовій звітності.

Задачі до теми

Задача 1. Залишок товарів на початок місяця – 12000 дол., на кінець місяця -10000 дол. Куплено товарів за місяць – 40000 дол. Визначити собівартість витрачених (реалізованих) товарів та відрегулювати в обліку суму залишків на кінець місяця (система періодичного обліку — США).

Виконати необхідні розрахунки. Скласти бухгалтерські проведення.

Задача 2. Залишок матеріалів на початок місяця – 6000 дол., на кінець місяця 11000 дол. Куплено матеріалів за місяць - 40000 дол. Визначити собівартість витрачених матеріалів та відрегулювати в обліку залишки їх на кінець місяця (система періодичного обліку запасів – західна Європа).

Виконати необхідні розрахунки. Скласти бухгалтерські проведення.

Задача 3. Залишок товару “І,” на 1.04.2010р. становить 20 піт. по 40 дол. Куплено за місяць: 10.04.2010р.-30 шт. по 50 дол.; 24.04. 2010р. – 40шт. по 55дол. Продано за місяць: 15.04. 2010р. -50шт; 25.04. 2010р. – 30 шт.

Визначити методом ФІФО собівартість проданих товарів та списати їх, а також собівартість залишку запасів на кінець місяця.

Задача 4. Залишок товару “Ъ” на 1.04.2010р. становить 20 шт. по 40 дол. Куплено за місяць: 10.04.2010 – 30 шт. по 50 дол.; 24.04.2010 – 40шт. по 55дол. Продано за місяць: 15.04.2010 – 50шт.; 25.04.2010 -30шт. Визначити методом ЛІФО собівартість проданих товарів та списати їх, а також собівартість залишку запасів на кінець місяця.

Задача 5. Залишок товару “Ъ” на 1.04.2010 року становить 20 шт по 40 дол. Куплено за місяць : 10.04.2010 року – 30 шт. по 50 дол., 24,04.2010 року - 40 шт. по 55 дол. Продано за місяць: 1 5.04. – 50 шт, 25.04.2010 року — 30 шт.

Визначити методом середньозваженої собівартість проданих товарів та списати їх, а також собівартість залишку запасів на кінець місяця.

Задача 6. На дату складання балансу є такі дані: фактична собівартість залишку запасів – 9000 дол., ринкова (чиста реалізаційна) вартість – 7000 дол. Яка вартість запасів повинна бути відображена в балансі? Відобразити в обліку знецінення запасів методом прямого списання та методом нарахування резерву на знецінення.

Виконати необхідні розрахунки. Скласти бухгалтерські проведення.

Задача 7. Вихід даних про рух товару “Люкс” за місяць.

<i>Дата</i>		<i>Кількість одиниць</i>	<i>Ціна за одиницю, дол.</i>
01.11	Залишок на початок місяця	10	10
15.11	Придбано	12	11
20.11	Продано	8	20
24.11	Придбано	15	12
28.11	Продано	10	20

Розрахувати собівартість реалізованих товарів при системі періодичного обліку запасів використовуючи метод ФІФО.

Задача 8. Фірма «Крумен» розпочала свою фінансову діяльність у червні 20XX року із вкладенням власником 70тис.дол. капіталу. У червні було закуплено за готівку: будівлі – 40тис.дол.; обладнання – 15тис.дол.; і в кредит товарні запаси – 2тис.дол. та автомобіль – 9тис.дол.. Фірма «Крумен»

займається роздрібною торгівлею і використовує періодичну систему обліку запасів. У липні на фірмі «Крумен» здійснено такі операції:

- закуплено товарів у кредит на суму – 25тис.дол.;
- повернення по закупівлях склали – 4тис.дол.;
- повернення по реалізації (реалізація проведена за готівку) – 3тис.дол.;
- залишки товарів на кінець звітного періоду – 2тис.дол.;
- дохід від реалізації за червень становив – 80тис.дол.;
- із виручки оплачено: заробітну плату працівникам – 5тис.дол.; орендну плату 1,2тис.дол.; кредиторську заборгованість за автомобіль.

Складіть початковий Баланс фірми «Крумен» станом на 30.06.20XX року, звіт про прибутки і збитки за липень і баланс фірми «Крумен» станом на 31.07.20XX року.

Задача 9.

Вихід даних про рух товару “Люкс” за місяць.

<i>Дата</i>		<i>Кількість одиниць</i>	<i>Ціна за одиницю, дол.</i>
01.11	Залишок на початок місяця	10	10
15.11	Придбано	12	11
20.11	Продано	8	20
24.11	Придбано	15	12
28.11	Продано	10	20

Розрахувати собівартість реалізованих товарів при системі періодичного обліку запасів використовуючи метод середньозваженої оцінки

Задача 10.

Вихід даних про рух товару “Люкс” за місяць.

<i>Дата</i>		<i>Кількість одиниць</i>	<i>Ціна за одиницю, дол.</i>
01.11	Залишок на початок місяця	10	10
15.11	Придбано	12	11
20.11	Продано	8	20
24.11	Придбано	15	12
28.11	Продано	10	20

Розрахувати собівартість реалізованих товарів при системі постійного обліку запасів використовуючи метод ФІФО

Задача 11.

Вихід даних про рух товару “Люкс” за місяць.

<i>Дата</i>		<i>Кількість одиниць</i>	<i>Ціна за одиницю, дол.</i>
01.11	Залишок на початок місяця	10	10
15.11	Придбано	12	11
20.11	Продано	8	20
24.11	Придбано	15	12
28.11	Продано	10	20

Розрахувати собівартість реалізованих товарів, та вартість запасів на кінець місяця при системі постійного обліку запасів використовуючи метод ЛІФО

Задача 12.

Вихід даних про рух товару “Люкс” за місяць.

<i>Дата</i>		<i>Кількість одиниць</i>	<i>Ціна за одиницю, дол.</i>
01.11	Залишок на початок місяця	10	10
15.11	Придбано	12	11
20.11	Продано	8	20
24.11	Придбано	15	12
28.11	Продано	10	20

Розрахувати собівартість реалізованих товарів при системі періодичного обліку запасів використовуючи метод ЛІФО.

Тести до теми

1. Під запасами розуміють активи, які:

- а) придбані з метою використання в господарській діяльності підприємства і мають термін використання більше одного року;
- б) не призначені для продажу;
- в) призначені для продажу або використання протягом одного операційного циклу;
- г) правильна відповідь відсутня.

2. Запаси відносять до складу:

- а) необоротних активів;
- б) нематеріальних активів;
- в) оборотних активів;
- г) капіталу.

3. За ступенем ліквідності запаси поступають:

- а) основним засобам;
- б) нематеріальним активам;
- в) дебіторській заборгованості;
- г) незавершеному виробництву.

4. На виробничих підприємствах до запасів відносяться:

- а) сировина і матеріали;
- б) незавершене виробництво;
- в) готова продукція;
- г) усі відповіді правильні.

5. Запаси відображаються в обліку і звітності підприємства за умови, що:

- а) право власності належить цьому підприємству;
- б) вони обов'язково знаходяться на зберіганні на складі;
- в) за них проведено попередню оплату;
- г) правильна відповідь відсутня.

6. Первісною оцінкою виробничих запасів є:

- а) залишкова вартість;
- б) фактична собівартість;
- в) менша з двох оцінок – ринкова або собівартість;
- г) чиста реалізаційна вартість.

7. Прикладами витрат на придбання запасів є:

- а) ціна закупівлі;

- б) витрати на транспортування;
- в) витрати на вантажно-розвантажувальні роботи;
- г) усі відповіді правильні.

8. Підприємство отримало товари на суму \$50000 з наданням йому знижки у розмірі 2% від договірної вартості. Крім цього згідно з умовами поставки, підприємство може отримати розрахункову знижку у розмірі 3%, якщо оплатить за товар протягом 10 днів (цю умову підприємство виконало). Собівартість придбаних товарів складе:

- а) \$49000;
- б) \$50000;
- в) \$47530;
- г) \$52470.

9. Метод прямої ідентифікації використовується по відношенню до тих запасів, які:

- а) не є взаємозамінними;
- б) призначені для конкретних проектів;
- в) є взаємозамінними;
- г) правильна відповідь а) і б).

10. Метод списання перших надходжень (FIFO) передбачає:

- а) оцінку запасів за цінами конкретних одиниць;
- б) оцінку запасів за середньозваженою собівартістю одиниці запасів;
- в) що запаси, які надійшли першими, відпускаються також першими;
- г) що запаси, які надійшли останніми відпускаються в першу чергу.

11. Вибір методу визначення вартості запасів:

- а) залежить від фізичного руху цих запасів;
- б) не залежить від фізичного руху цих запасів;
- в) залежить від кількості одиниць надходження цих запасів;
- г) правильна відповідь відсутня.

12. Якщо ціни ростуть, а фізичний рівень запасів компанії не змінюється, використання методу FIFO в порівнянні з методом LIFO для оцінки запасів у поточному періоді буде викликати:

- а) більш низьку оцінку кінцевих запасів;
- б) більш низький відсоток валового прибутку;
- в) більш високу оцінку вартості реалізованих товарів;
- г) більш високий податок на прибуток.

13. Ціна за одиницю товару протягом облікового періоду зростала. Меншу величину собівартості реалізованих запасів отримаємо за умови застосування методу:

- а) FIFO;
- б) LIFO;
- в) ідентифікаційної вартості;
- г) середньої вартості.

14. При системі постійного обліку запасів визначення їх залишків на кожену дату здійснюється:

- а) безпосередньо на відповідних рахунках обліку складських запасів;

- б) шляхом проведення інвентаризації;
- в) розрахунковим шляхом;
- г) правильна відповідь відсутня.

15. Система періодичного обліку передбачає визначення залишків запасів на кожну звітну дату:

- а) безпосередньо на відповідних рахунках обліку складських запасів;
- б) шляхом проведення інвентаризації;
- в) розрахунковим шляхом;
- г) правильна відповідь відсутня.

16. Система постійного обліку запасів вимагає ведення облікових записів на:

- а) основі даних інвентаризації;
- б) щоденній основі;
- в) подекадній основі;
- г) правильна відповідь відсутня.

17. При системі періодичного обліку надходження запасів відображається на дебеті рахунка:

- а) «Складські запаси»;
- б) «Витрати на закупівлю»;
- в) «Фінансові результати звітного періоду»;
- г) «Собівартість реалізованих товарів».

18. Основним недоліком системи періодичного обліку запасів є:

- а) неможливість постійного контролю за наявністю, рухом та собівартістю реалізованих запасів;
- б) значні трудові затрати облікового персоналу на ведення обліку запасів;
- в) необхідність проведення інвентаризації кожного звітного періоду;
- г) відсутність даних про кількість, ціну і вартість запасів на будь-яку дату.

19. Основним недоліком системи постійного обліку запасів є:

- а) неможливість постійного контролю за наявністю, рухом та собівартістю реалізованих запасів;
- б) значні трудові затрати облікового персоналу на ведення обліку запасів;
- в) необхідність проведення інвентаризації кожного звітного періоду;
- г) відсутність даних про кількість, ціну і вартість запасів на будь-яку дату.

20. Система періодичного обліку запасів поточну інформацію про собівартість запасів, які вибувають на протязі місяця:

- а) дозволяє отримати з використанням рахунка «Складські запаси»;
- б) дозволяє отримати з використанням рахунка «Витрати на закупівлю»;
- в) не дозволяє отримати;
- г) дозволяє отримати з використанням рахунка «Складські запаси» і додатковими розрахунками.

21. Вибір методу оцінки запасів на фінансові результати діяльності підприємства:

- а) впливає;

- б) не впливає;
- в) впливає тільки в сторону їх збільшення;
- г) впливає тільки в сторону їх зменшення.

22. Меншу суму оподаткованого доходу за умови зростання цін забезпечує застосування наступного методу оцінки запасів:

- а) середньої вартості;
- б) списання перших надходжень (FIFO);
- в) списання останніх надходжень (LIFO);
- г) правильна відповідь відсутня.

23. Можливість для маніпулювання показників звітного прибутку залежно від часу придбання запасів створює метод:

- а) середньої вартості;
- б) списання перших надходжень (FIFO);
- в) списання останніх надходжень (LIFO);
- г) прямої ідентифікації.

24. Помилкове завищення залишків запасів на кінець періоду призведе до:

- а) зниження собівартості реалізованих запасів;
- б) завищення заборгованості по рахунках до оплати;
- в) завищення валового прибутку;
- г) правильна відповідь а), і в).

25. Помилково занижено залишки запасів на кінець року. У результаті:

- а) валовий прибуток буде занижено;
- б) валовий прибуток буде завищений;
- в) це позначиться тільки на величині валового прибутку в наступному році;
- г) на величину валового прибутку вказана помилка не впливає.

26. Одним із етапів проведення інвентаризації є:

- а) розрахунок питомої ваги собівартості товарів для продажу у їх вартості за роздрібними цінами;
- б) підрахунок фактичної вартості запасів;
- в) визначення вартості товарів до продажу шляхом додавання до запасів на початок періоду вартості чистих запасів за звітний період;
- г) правильна відповідь б), в).

27. Запаси підприємства у балансі слід відображати за:

- а) залишковою вартістю;
- б) ліквідаційною вартістю;
- в) меншою з двох оцінок – ринковою ціною або собівартістю;
- г) чистою реалізаційною вартістю.

28. Поштучний метод оцінки запасів за меншою вартістю передбачає порівняння собівартості і ринкової вартості:

- а) кожного виду або одиниці запасів;
- б) основних товарних груп запасів;
- в) всіх запасів;

г) правильна відповідь б), в).

29. Основою методу основних категорій запасів при їх оцінці за меншою вартістю є порівняння собівартості і ринкової вартості:

- а) кожного виду або одиниці запасів;
- б) основних товарних груп запасів;
- в) всіх запасів;
- г) правильна відповідь відсутня.

30. У примітках до фінансової звітності стосовно запасів повинна бути відображена така інформація:

- а) облікова політика, прийнята підприємством для оцінки запасів;
- б) загальна балансова вартість запасів та балансова вартість окремих груп запасів згідно з їх класифікацією, прийнятою на підприємстві;
- в) обставини або події, що призвели до сторнування раніше списаної вартості запасів;
- г) усі відповіді вірні.

ТЕМА 4. ОБЛІК ГРОШОВИХ КОШТІВ І ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ

Після вивчення даної теми студент повинен знати: Склад грошових коштів та відображення їх у звітності. Облік операцій на банківських рахунках. Облік та контроль грошових коштів у касі. Облік створення та використання фонду дрібних сум. Ваучерна система контролю грошових коштів. Облік короткострокових фінансових інвестицій. Облік розрахунків з дебіторами.

Задачі до теми

Задача 1. Згідно касового апарату, виручка магазину за день становила 5500 дол. Фактична наявність грошей у касира - 5515 дол. Оприбуткувати виручку від реалізації з урахуванням надлишку. Скласти бухгалтерські проведення.

Задача 2. Виручка продуктового магазину згідно касового апарату становила за день — 8200 дол. Фактична наявність грошей в касі — 8190 дол. Оприбуткувати виручку від реалізації з урахуванням нестачі. Скласти бухгалтерські проведення.

Задача 3. Фірма створила фонд дрібних сум на місяць у розмірі 200 дол. Витрати за місяць: поштові витрати – 50 дол., представницькі – 60 дол., транспортні – 40 дол., канцелярські – 30 дол. Скласти бухгалтерські проведення.

Задача 4. Відвантажено готову продукцію клієнту: договірна ціна – 20000 дол., ПДВ – 15% (визначити). Через п'ятнадцять днів клієнт оплатив повністю рахунок–фактуру підприємства.

Виконати необхідні розрахунки. Скласти бухгалтерські проведення.

Задача 5. Підприємство відвантажило товари клієнту (5.12.2010р.) на умовах 2/н 10. Договірна ціна товарів 15000 дол. 13.12.2010р. надійшли гроші від клієнта з урахуванням зазначеної умови.

Виконати необхідні розрахунки. Скласти бухгалтерські проведення.

Задача 6. Рахунок на адресу покупця за відпущені товари: договірна ціна -10500 дол., комерційна знижка – 500, розрахункова знижка – 2% (визначити), ПДВ (10%) – визначити. Через певний час згідно рахунку та договору надійшли гроші від покупця.

Виконати необхідні розрахунки. Скласти бухгалтерські проведення.

Задача 7. За результатами кварталу підприємство надало клієнту “К” комерційну знижку у розмірі 4500 дол. з договірної ціни проданих товарів, ПДВ на знижку — 10% (визначити). В кінці звітної періоду здійснено регулювання доходу від реалізації на суму наданої знижки.

Виконати необхідні розрахунки. Скласти бухгалтерські проведення.

Задача 8. Фірма оцінює свого дебітора “К” борг якого становить 30000 дол., неплатоспроможним на 60%. В кінці року (31.12.2010р.) Створено резерв сумнівних боргів. 25.02.2011р. дебітор перерахував в остаточний рахунок 15000 дол.

Виконати необхідні розрахунки. Скласти бухгалтерські проведення.

Задача 9. Фірма оцінює клієнта “К”, борг якого становить 20000 дол., неплатоспроможним на 70%. 31.12.2010р. створено резерв сумнівних боргів. і 5.02.2011р. клієнт перерахував в остаточний розрахунок 4000 дол.

Виконати необхідні розрахунки. Скласти бухгалтерські проведення.

Задача 10. Обсяг продаж компанії “Д” за звітний період становить 700000 дол. Розмір несплат за попередні три роки становить відповідно 4%; 8%; 6%. Відповідно 31.12.2010р. створено резерв сумнівних боргів (визначити). 25.02.2011р. один з клієнтів, що банкрутує, надіслав в остаточний розрахунок 3000 дол. з загальної суми боргу 7000 дол.

Виконати необхідні розрахунки. Скласти бухгалтерські проведення.

Задача 11. Дебіторська заборгованість компанії “К” на кінець року становить 60000 дол. Несплати за попередні три роки: 7%; 5%; 9%. відповідно. 31.12.2010р. нараховано резерв сумнівних боргів з урахуванням залишку резерву 200 дол. У лютому наступного року списано за рахунок резерву сумнівний борг 1300 дол.

Виконати необхідні розрахунки. Скласти бухгалтерські проведення.

Задача 12. Клієнт “Й” має заборгованість в сумі 2500 дол. 31.12.2010р. фірма оцінила цього дебітора як неплатоспроможного на 100% та здійснила пряме списання дебіторської заборгованості. Проте 15 березня 2011 року дебітор знайшов можливість відшкодувати 1500 дол. Гроші надійшли на рахунок фірми.

Виконати необхідні розрахунки. Скласти бухгалтерські проведення.

Задача 13. Клієнт “Р” перерахував на рахунок підприємства раніше списану дебіторську заборгованість в сумі 450 дол. Ця сума була списана минулого року (при складанні фінансової звітності) за рахунок резерву сумнівних боргів.

Скласти бухгалтерські проведення.

Задача 14. Від покупця “К” одержано (1.07.2010р.) вексель під 12% річних строком на 3 місяці в покриття дебіторської заборгованості. Номінал

векселя 18000 дол. Через три місяці (1.10.2010р.) покупець оплатив номінальну вартість векселя і проценти.

Виконати необхідні розрахунки. Скласти бухгалтерські проведення.

Задача 15. 1.07.2010р. від клієнта “К” одержано вексель під 12% річних строком на 3 місяці в покриття дебіторської заборгованості на суму 12000 дол. Через три місяці (1.10.2010р.) клієнт не зміг сплатити вексель в строк, про це повідомив письмово.

Виконати необхідні розрахунки. Скласти бухгалтерські проведення.

Задача 16. Підприємство продало дебіторську заборгованість клієнта “В” у розмірі 40000 дол. спеціалізованій фінансовій компанії. Комісійні на користь фінансової компанії — 5%. Гроші надійшли на рахунок підприємства (визначити).

Виконати необхідні розрахунки. Скласти бухгалтерські проведення.

Тести до теми

1. Грошові кошти відносяться до:

- а) найбільш ліквідної частини активів;
- б) активів, які мають середню ліквідність;
- в) найменш ліквідної частини активів;
- г) не відносяться до ліквідних активів.

2. Компенсаційний залишок це:

- а) мінімальна сума готівки, яка зберігається підприємством на його рахунку на вимоги банку в якості забезпечення кредитного договору;
- б) сума готівки, яка надходить від покупців як компенсація вартості відвантажених товарів;
- в) мінімальний залишок готівки, який може тримати підприємство у касі;
- г) правильна відповідь відсутня.

3. До грошових коштів не відносяться:

- а) грошові кошти в касі;
- б) облігації;
- в) грошові перекази;
- г) грошові кошти на рахунках у банку.

4. Прикладами еквівалентів грошових коштів є:

- а) грошові кошти в касі;
- б) облігації;
- в) грошові перекази;
- г) депозитні сертифікат терміном до трьох місяців.

5. Система внутрішнього контролю надходження і витрачання готівки передбачає дотримання таких принципів:

- а) облік готівки потрібно здійснювати в момент її надходження;
- б) працівник, який одержує готівку, не повинен займатися її обліком у бухгалтерії;
- в) працівник, який відповідає за одержання готівки, не повинен займатися її розподілом;
- г) усі відповіді вірні.

6. Санкціонування операцій з готівкою означає, що;

- а) під час оплати зобов'язань на первинних документах необхідно проставляти дату, номер чека і штамп «Оплачено»;
- б) бажано, щоб кожен чек підписувало дві особи;
- в) для виплати грошей необхідно одержати попередній дозвіл;
- г) усі чеки повинні мати серійний номер і обмежений доступ до них.

7. Контроль руху готівки в торговельних підприємствах здійснюється:

- а) шляхом використання касових апаратів;
- б) через систему м'яких чеків;
- в) шляхом проведення інвентаризації грошових коштів;
- г) правильні відповіді а) і б).

8. Система м'яких чеків полягає у тому, що:

- а) продавці в момент продажу заповнюють чек в одному примірнику, який залишають собі;
- б) продавці в момент продажу заповнюють чеки в двох примірниках – один покупцеві, другий залишають собі;
- в) продавці в момент продажу заповнюють чек в одному примірнику, який видають покупцеві;
- г) правильна відповідь відсутня.

9. Для аналітичного обліку використовується касова книга:

- а) з двома або трьома колонками;
- б) з однією колонкою;
- в) з чотирма колонками;
- г) правильна відповідь відсутня.

10. Касова книга з двома колонками («Каса» і «Банк») передбачена для контролю за:

- а) здійснення операцій лише за готівку;
- б) здійснення операцій лише через банківські установи;
- в) здійснення операцій за готівку та через банківські установи;
- г) використання коштів з фонду дрібних сум.

11. У касовій книзі з трьома колонками відображають:

- а) фактично отримані та сплачені грошові кошти;
- б) одержані від кредиторів знижки;
- в) надані дебіторам знижки;
- г) усі відповіді правильні.

12. Фонд дрібних сум створюється на підприємстві для:

- а) розрахунків з постачальниками за отримані товари;
- б) здійснення невеликих витрат;
- в) виплати заробітної плати працівникам;
- г) усі відповіді правильні.

13. Величина фонду дрібних сум визначається, виходячи з розрахунку на:

- а) рік;

- б) 2 – 4 тижні;
- в) два місяці;
- г) квартал.

14. Оформлення видачі з фонду дрібних сум здійснюється шляхом виписки:

- а) ваучера;
- б) платіжного доручення;
- в) векселя;
- г) накладної.

15. Фонд дрібних сум поповнюється після подання в бухгалтерію:

- а) звіту про витрати з підтверджуючими документами;
- б) бухгалтерського балансу;
- в) квитанцій, які засвідчують проведені витрати;
- г) розрахунку квартальної потреби в грошових коштах.

16. Для зберігання грошей в банку підприємство може відкривати:

- а) тільки один рахунок;
- б) не більше п'яти рахунків;
- в) кількість рахунків не обмежується;
- г) правильна відповідь відсутня.

17. Для відкриття банківського рахунку фірма подає в банк:

- а) розрахунок річної потреби в грошових коштах;
- б) картку із зразками підписів осіб, які мають право підписувати чеки та інші банківські документи;
- в) підписану керівником підприємства кредитну угоду;
- г) лише заяву на відкриття рахунку.

18. Відкриття депозитного рахунка відбувається шляхом:

- а) складання графіка виплати за депозитами;
- б) подання картки із зразками підписів осіб, які мають право підписувати чеки та інші банківські документи;
- в) видачі чекової книжки з пронумерованими чеками;
- г) виписування на кожний депозит депозитного бланка в двох примірниках.

19. Банківський звіт надається власникові рахунка:

- а) кожного дня;
- б) один раз на місяць;
- в) один раз на квартал;
- г) один раз на рік.

20. У банківському звіті вказується:

- а) сума грошових надходжень і перерахувань та залишок на рахунку після щоденних операцій;
- б) сума одержаних від кредиторів знижок;
- в) сума наданих дебіторам знижок;
- г) усі відповіді правильні.

21. Для регулювання розходжень між банківським звітом і даними клієнта може складатись:

- а) акт взаємної звірки розрахунків;
- б) акт інвентаризації;
- в) лист-повідомлення;
- г) узгоджувальна таблиця.

22. Причинами розходжень між залишками на банківському рахунку за даними обліку підприємства і даними банківського звіту можуть бути:

- а) окремі операції, що відображені в обліку підприємства та ще не знайшли відображення в обліку банку;
- б) окремі операції, що відображені в обліку банку та ще не знайшли відображення в обліку підприємства;
- в) помилки у записах, як банку так і власника рахунку;
- г) усі відповіді правильні.

23. До етапів процесу врегулювання розходжень і складання узгоджувальної таблиці відносять:

- а) визначення суми компенсаційного залишку на рахунку в банку;
- б) корегування залишку грошових коштів згідно з обліковими записами і складання відповідних бухгалтерських проведення;
- в) розрахунок величини фонду дрібних сум;
- г) інвентаризація грошових коштів у касі та на банківських рахунках.

24. Має місце така інформація щодо показників діяльності підприємства: виручка від реалізації за місяць становить: \$110200; дебіторська заборгованість на початок місяця – \$12530; дебіторська заборгованість на кінець місяця – \$10320; залишок грошових коштів на кінець місяця – \$8000. Сума надходжень грошових коштів від клієнтів складе:

- а) \$118200;
- б) \$128410;
- в) \$120410;
- г) \$126200.

25. Дані про показники діяльності підприємства наступні: собівартість реалізованих товарів – \$25150; товарні запаси на початок місяця – \$5310; товарні запаси на кінець місяця – \$3420; кредиторська заборгованість на початок місяця – \$6720; кредиторська заборгованість на кінець місяця – \$4200. Сума грошових коштів в результаті придбання товарів складе:

- а) \$27590;
- б) \$22710;
- в) \$20820;
- г) \$25700.

26. Ваучерна система це:

- а) форма розрахунків між клієнтами;
- б) система контролю за грошовими платежами;
- в) спосіб визначення залишку грошових коштів;

г) правильна відповідь відсутня.

27. Ваучерна система передбачає:

- а) виписку векселів для розрахунків з клієнтами;
- б) розрахунки з постачальниками за отримані матеріальні цінності з використанням кредитних ресурсів;
- в) затвердження кожної виплати і списання грошей раніше, ніж відбудеться сам факт оплати;
- г) правильна відповідь відсутня.

28. Після затвердження відповідальними особами ваучер записується

в:

- а) касову книгу;
- б) журнал грошових виплат;
- в) журнал грошових надходжень;
- г) реєстр ваучерів.

29. Підприємство отримало товар від постачальника на суму \$20000 на умовах 3/10. Чиста сума за ваучером складе:

- а) \$20600;
- б) \$18000;
- в) \$22000;
- г) \$19400.

30. Під фінансовими інвестиціями розуміють активи, які утворюються підприємством з метою:

- а) здачі їх в оренду;
- б) використання для розрахунків з постачальниками;
- в) отримання вигоди в майбутньому;
- г) усі відповіді правильні.

31. Критеріями віднесення інвестицій до короткострокових є:

- а) можливість швидкого перетворення на грошові кошти;
- б) використання як засобу придбання довгострокових активів;
- в) призначені для утримання терміном не більше одного року;
- г) правильні відповіді а), в).

32. Прикладом короткострокових інвестицій є:

- а) грошові кошти в касі;
- б) депозитні сертифікати банків;
- в) грошові перекази;
- г) позики банків.

33. Короткострокові інвестиції, що надходять на підприємство у результаті купівлі, відображається в обліку за:

- а) первісною вартістю;
- б) залишковою вартістю;
- в) амортизаційною вартістю;
- г) правильна відповідь відсутня.

34. Короткострокові інвестиції показуються в звітності за:

- а) первісною вартістю;
- б) за нижчою з двох оцінок – за собівартістю чи за ринковою вартістю;

- в) за ринковою вартістю;
- г) правильні відповіді: б), в).

35. Підприємство придбало 4000 простих акцій за ціною \$30 кожна. Комісійна винагорода склала 2000. Фактична собівартість придбаних акцій складає:

- а) \$122000;
- б) \$118000;
- в) \$14000;
- г) \$120000.

ТЕМА 5. ОБЛІК НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ

Після вивчення даної теми студент повинен знати: Сутність довгострокових активів, їх склад та класифікація. Визнання та оцінка основних засобів. Амортизація основних засобів. Облік витрат на утримання основних засобів та їх переоцінка. Облік нематеріальних активів. Оцінка, облік та амортизація гудвілу. Особливості обліку інвестиційної нерухомості. Облік природних ресурсів та їх виснаження.

Задачі до теми

Задача 1. Продано верстат (в кредит). Первісна вартість верстата – 1 5000 дол., амортизація за період експлуатації – 10000 дол. Договірна ціна реалізації 3500 дол. Відобразити в обліку вибуття устаткування за методикою США.

Виконати необхідні розрахунки. Скласти бухгалтерські проведення.

Задача 2. Продано верстат (в кредит). Первісна вартість верстата 30000 дол., Амортизація за період експлуатації 20000 дол. Договірна ціна реалізації 1 5000 дол. Відобразити в обліку вибуття устаткування за методикою США. Виконати необхідні розрахунки. Скласти бухгалтерські проведення.

Задача 3. Компанія продала в кредит устаткування, первісна вартість якого становить 30000 дол. За час експлуатації нарахована амортизацію устаткування 20000 дол. Договірна ціна реалізації 15000 дол. Відобразити в обліку вибуття устаткування за методикою західноєвропейських країн.

Виконати необхідні розрахунки. Скласти бухгалтерські проведення.

Задача 4. Первісна вартість устаткування 42000 дол., термін експлуатації 5 років. Очікувана ліквідаційна вартість устаткування 2000 дол. Нарахувати суму амортизації за перший рік експлуатації прямолінійним методом та відобразити їх на рахунках бухгалтерського обліку.

Задача 5. Первісна вартість устаткування 42000 дол., термін експлуатації 5 років. Очікувана ліквідаційна вартість 2000 дол. Визначити суму амортизації за перший рік експлуатації методом подвійної норми та відобразити її в обліку.

Задача 6. Первісна вартість устаткування 32000 дол., термін експлуатації 5 років. Очікувана ліквідаційна вартість 2000 дол. Визначити суму амортизації за перший рік експлуатації устаткування методом суми цифр років експлуатації та відобразити її в обліку.

Задача 7. Первісна вартість устаткування 32000 дол., термін експлуатації 5 років. Очікувана ліквідаційна вартість 2000 дол. Визначити суму амортизації виробничим методом за перший звітний період та відобразити її в обліку. Кількість продукції "А" до випуску за 5 років експлуатації – 6000 шт. В перший звітний період виготовлено 800 шт.

Задача 8. Корпорація придбала в кредит родовище калійної солі, запаси якого становлять 5 млн.тон, за 3 млн. дол.. В перший звітний період видобуто і реалізовано 400000 тон. Визначити суму виснаження (амортизації) родовища за звітний період, відобразити в обліку операції придбання та амортизації родовища.

Задача 9. Фірма придбала устаткування первісною вартістю 15000 дол. на правах фінансового лізингу, строком на 5 років та за умови 10% річних. Сума річних платежів складає 2500 дол. Відобразити в обліку фінансову Оренду устаткування (придбання) та сплату зобов'язань по ній за перший рік.

Задача 10. Організаційні витрати, що пов'язані зі створенням корпорації становлять 16000дол. 6000 дол. було сплачено грошима, для оплати решти 10000 дол. виділено 700 шт. простих акцій номінальною вартістю 10 дол. кожна.

Виконати необхідні розрахунки. Скласти бухгалтерські проведення.

Задача 11. Компанія уклала договір фінансового лізингу на оренду верстата. Первісна вартість 150 тис.дол. на 5 років, під 12% річних. Величина рентних платежів становила 25 тис дол.. Відобразити в обліку надходження та щорічну суму платежів.

Задача 12. Підприємство передало будівлю первісною вартістю 5,5 млн. євро (накопичена амортизація 1,5 млн. євро) і додатково сплатило 1 млн. євро придбання ділянки землі, справедлива вартість котрого згідно експертної оцінки складає 7 млн. євро. По оцінкам спеціалістів підприємства, справедлива вартість переданої будівлі склала 6,5 млн. євро

Необхідно визначити первісну вартість придбаної землі скласти необхідні бухгалтерські проведення.

Задача 13. Первісна вартість об'єкта основних засобів 1200дол.. Накопичена амортизація (знос) 300дол. Залишкова вартість 900дол.. Необхідно зробити відповідні бухгалтерські записи, для відображення переоцінки з використанням методу пропорційної зміни.

Задача 14. Первісна вартість об'єкта основних засобів 1200дол.. Накопичена амортизація (знос) 300дол.. Залишкова вартість 900дол.. Необхідно зробити відповідні бухгалтерські проведення, для відображення переоцінки з використанням методу списання.

Задача 15. 1 жовтня 2010 року було закінчено і введено в експлуатацію будівлю складу готової продукції. Первісні прямі витрати, пов'язані з будівництвом склала \$ 150000. однак на думку експертів справедлива вартість аналогічного об'єкта становить \$ 128000.

Визначити первісну вартість та балансову вартість будівлі на 31.12.2010р. Якщо термін експлуатації складає 30 років, ліквідаційна вартість=0. Підприємство використовує прямолінійний метод нарахування амортизації.

Задача 16. 20 червня 2010 року був придбаний виробничий комплекс вартістю \$ 2500000.

У складі комплексу знаходиться:

- будівля справедлива вартість якого за даними експертної оцінки становить \$ 1000000;

- земля, справедливу вартість якої не можливо визначити;

- технологічна лінія поточна вартість якої визначена в розмірі \$ 800000

Визначити первісну вартість та балансову вартість будівлі на 31.12.2010р. Якщо термін експлуатації складає будівлі складає 50 років, технологічної лінії 30 років. ліквідаційна вартість=0. Підприємство використовує прямолінійний метод нарахування амортизації.

Задача 17. 1 січня розпочато будівництво заводу, яке, закінчилось через 9 місяців. Наступне витрати були понесені за період будівництва заводу (тис.дол):

- ділянка землі з будовою 5000,00;

- витрати на підготовку майданчика, знесення старої будівлі 300,00;

- матеріали, отримані в результаті знесення будівлі були реалізовані за 10,00;

- матеріали, використані для будівництва 11000,00;

- накладні витрати склали 4000,00;

- витрати пов'язані з виправленням браку 200,00;

- заробітна плата працівників, зайнятим на будівництві за 9 місяців 600,00;

- управлінські витрати 300,00;

- для забезпечення будівництва було взято кредит у сумі \$ 36000 під 10% річних 36000,00

Визначити первісну вартість об'єкта та зробити відповідні бухгалтерські проведення

Задача 18. Підприємство придбало автомобіль 1 січня 2007 року за 10000дол. Даний об'єкт основного засобу припускається використовувати протягом 5 років, Ліквідаційна вартість оцінена в 1 000дол.

Використовуючи прямолінійний метод нарахування амортизації заповнити таблицю, та зробити відповідні бухгалтерські проведення

Рік	первісна вартість	Амортизаційні витрати за рік	Накопичувальна амортизація	Балансова вартість на кінець року
1	10 000			
2	10 000			
3	10 000			
4	10 000			
5	10 000			

Задача 19. 1 січня 2010 підприємство придбало ділянку землі за 800 000 євро. Від зносу будівлі, що знаходиться на ділянці, були отримані матеріали на суму 16 000 євро., А витрати на знесення споруди склали 100 000 євро. Професійні послуги, пов'язані з придбанням ділянки, коштували 20 000 євро. Визначити первісну вартість та балансову вартість земельної ділянки на 31

грудня 2010 року, Якщо термін експлуатації землі складає 50 років, ліквідаційна вартість=0. Підприємство використовує прямолінійний метод нарахування амортизації.

Задача 20. Підприємство придбало автомобіль 1 січня 2007 року за 10 000дол. Даний об'єкт основного засобу припускається використовувати протягом 5 років, Ліквідаційна вартість оцінена в 1 000дол.

Використовуючи метод суми років для нарахування амортизації заповнити таблицю, та зробити відповідні бухгалтерські проведення

Результати методу суми років

Рік	первісна вартість	Амортизаційні витрати за рік	Накопичувана амортизація	Балансова вартість на кінець року
1	10 000			
2	10 000			
3	10 000			
4	10 000			
5	10 000			

Тести до теми

1. Під довгостроковими активами розуміють активи які:

а) придбані з метою використання у господарській діяльності підприємства;

б) не призначені для продажу;

в) мають термін використання більше одного року;

г) усі відповіді правильні.

2. Із наведених активів до довгострокових належать:

а) основні засоби;

б) готова продукція;

в) довгострокові фінансові вкладення;

г) правильна відповідь а), в).

3. До матеріальних довгострокових активів відносяться:

а) сировина, матеріали, готова продукція;

б) земля, основні засоби, природні ресурси;

в) земля, основні засоби, нематеріальні активи;

г) правильна відповідь відсутня.

4. Нематеріальні активи включають:

а) ліцензії, товарні запаси, готову продукцію;

б) землю, сировину, матеріали, патенти, природні ресурси;

в) авторські права, споруди, гудвіл;

г) правильна відповідь відсутня.

5. Амортизації підлягають:

а) земля;

б) основні засоби, природні ресурси;

в) правильна відповідь а), б);

г) правильна відповідь відсутня.

6. До не відтворюваних довгострокових активів відносяться:

- а) земля;
- б) основні засоби;
- в) природні ресурси;
- г) нематеріальні активи.

7. До відтворюваних довгострокових активів відносяться:

- а) земля;
- б) матеріали;
- в) природні ресурси;
- г) готова продукція.

8. У випадку одночасної купівлі групи довгострокових активів розподіл їх вартості здійснюється відповідно до:

- а) первісної вартості подібних активів;
- б) незалежної експертної оцінки;
- в) залишкової вартості подібних активів;
- г) корисності їх для підприємства.

9. Нарахування амортизації у зарубіжних країнах розглядається як:

- а) розподіл вартості довгострокового активу на протязі терміну його використання;
- б) процес відокремлення вартості довгострокового активу;
- в) процес зменшення ліквідаційної вартості довгострокового активу;
- г) правильна відповідь відсутня.

10. Початкова вартість довгострокового активу це:

- а) сума коштів, яку очікується отримати у випадку ліквідації або можливого продажу активів;
- б) ціна придбання за вирахуванням знижок та витрати на доведення активу до стану використання за призначенням;
- в) різниця між балансовою ліквідаційною вартістю;
- г) кількість років можливої експлуатації об'єкта.

11. Амортизаційна вартість довгострокового активу це:

- а) сума коштів, як очікується отримати у випадку ліквідації або після можливого продажу активів;
- б) ціна придбання за вирахуванням одержаних знижок та витрати на доведення активу до стану використання за призначенням;
- в) різниця між балансовою і ліквідаційною вартістю цього активу;
- г) кількість років можливої експлуатації об'єкта.

12. Ліквідаційна вартість довгострокового активу це:

- а) сума коштів, як очікується отримати у випадку ліквідації або після можливого продажу активів;
- б) ціна придбання за вирахуванням одержаних знижок та витрати на доведення активу до стану використання за призначенням;
- в) різниця між балансовою і ліквідаційною вартістю цього активу;
- г) кількість років можливої експлуатації об'єкта.

13. Прогнозний термін корисного використання довгострокового активу залежить від:

- а) ліквідаційної вартості довгострокового активу;

- б) амортизаційної вартості довгострокового активу;
- в) очікуваного морального і фізичного зносу;
- г) кількості одиниць виробленої продукції.

14. Амортизація нараховується по основних засобах, що мають:

- а) обмежений термін корисного використання;
- б) необмежений термін корисного використання;
- в) визначену ліквідаційну вартість;
- г) правильна відповідь а), в).

15. Використання методу прямолінійного списання вартості передбачає:

- а) найбільшу суму амортизації в перші роки використання об'єкта;
- б) найбільшу суму амортизації в останні роки використання об'єкта;
- в) нерівномірний розподіл вартості на протязі терміну використання об'єкта;
- г) правильна відповідь відсутня.

16. При використанні методу суми чисел років для нарахування амортизації основних засобів отримаємо:

- а) найбільшу суму амортизації в перші роки використання об'єкта;
- б) найбільшу суму амортизації в останні роки використання об'єкта;
- в) нерівномірний розподіл вартості на протязі терміну використання об'єкта;
- г) правильна відповідь відсутня.

17. Для використання виробничого методу нарахування амортизації необхідно мати дані про:

- а) оціночний обсяг діяльності, за весь строк корисного використання об'єкта;
- б) термін корисного використання об'єкта;
- в) фактичні виробничі показники за кожен рік використання об'єкта;
- г) правильна відповідь а), в).

18. Кумулятивний коефіцієнт для методу писання вартості основних засобів за сумою чисел років це:

- а) оціночний обсяг діяльності за весь строк корисного використання;
- б) сума чисел років використання основних засобів;
- в) відношення кількості років, які залишилися до закінчення терміну експлуатації об'єкта до суми чисел років його використання;
- г) кількість років, які залишилися до закінчення терміну використання основних засобів.

19. При використанні методу зменшення залишку в більшості випадків використовується норма амортизації:

- а) подвоєна;
- б) потроєна;
- в) збільшена в 1,5 рази;
- г) звичайна.

20. Вибір методу нарахування амортизації здійснюється не менше ніж:

- а) три роки;
- б) фінансовий рік;
- в) квартал;
- г) місяць.

21. У випадку збільшення або зменшення терміну корисного використання основних засобів або корисної оцінки їх ліквідаційної вартості:

- а) змінюється первісна вартість основних засобів;
- б) переглядаються норми амортизації;
- в) ніякі зміни щодо нарахування амортизації не проводяться;
- г) основні засоби переоцінюються.

22. Вантажний автомобіль придбаний за \$43000, з терміном корисної служби вісім років і ліквідаційною вартістю \$3000. При використанні методу прямолінійного списання вартості залишкова вартість фургону через 3,5 років складе:

- а) \$17500;
- б) \$25500;
- в) \$22500;
- г) \$14500.

23. Обладнання придбане за \$33000, з ліквідаційною вартістю \$3000 і терміном корисної служби 6 років амортизувалось протягом 2-х років методом прямолінійного списання. Після перегляду, вартість корисної служб знизився до 4-х років. Амортизаційні відрахування з а 3-й рік складуть:

- а) \$11500;
- б) \$5000;
- в) \$10000;
- г) \$5500.

24. Надходження основних засобів на підприємство відображається за:

- а) залишковою вартістю;
- б) ринковою вартістю;
- в) собівартістю їх придбання або створення;
- г) амортизаційною вартістю.

25. У випадку, коли надходження основних засобів в результаті обміну на подібні активи, то собівартість отриманого активу є:

- а) усереднена балансова вартість двох активів;
- б) балансова вартість відданого активу;
- в) балансова вартість отриманого активу;
- г) правильна відповідь відсутня.

26. Фінансовий результат від вибуття основних засобів визначається як різниця:

а) між очікуваною чистою сумою надходжень від ліквідації або продажу основних засобів та їх початковою вартістю;

б) між очікуваною чистою сумою надходжень від ліквідації або продажу основних засобів та їх залишковою вартістю;

в) між очікуваною чистою сумою надходжень від ліквідації або продажу основних засобів та їх ліквідаційною вартістю;

г) між первісною і ліквідаційною вартістю основних засобів.

27. Відображення в обліку операцій, пов'язаних з переоцінкою основних засобів:

а) буде залежати від того чи проводиться вона вперше чи наступні рази;

б) не буде залежати від того чи проводиться вона вперше чи наступні рази;

в) буде залежати від виду основних засобів;

г) правильна відповідь відсутня.

28. Якщо понесені витрати дадуть змогу збільшити термін корисного використання основного засобу, покращити його продуктивність та якість продукції, то тоді вони підлягають:

а) віднесенню на витрати поточного періоду;

б) капіталізації;

в) списанню за рахунок власного капіталу;

г) правильна відповідь відсутня.

29. Основною характеристикою нематеріальних активів є:

а) віднесення їх до поточних активів;

б) високий ступінь впевненості щодо майбутніх економічних вигід;

в) відсутність матеріального втілення.

г) здатність амортизуватися.

30. Гудвіл це:

а) сукупність факторів, які характеризують ділову репутацію підприємства;

б) високий ступінь впевненості щодо майбутніх економічних вигід;

в) здатність активів приносити підприємству дохід;

г) правильна відповідь відсутня.

31. Гудвіл може бути ідентифікований:

а) як окремий актив;

б) тільки з цілим підприємством;

в) або як окремий актив, або тільки з цілим підприємством;

г) правильна відповідь відсутня.

32. Витрати, понесені підприємством на дослідження:

а) не визнаються нематеріальним активом;

б) відображаються як витрати майбутніх періодів;

в) визнаються нематеріальними активами;

г) правильна відповідь відсутня.

33. Витрати, понесені підприємством на розробки:

а) не визнаються нематеріальним активом;

б) відображаються як витрати майбутніх періодів;

в) визнаються нематеріальними активами за умови дотримання певних додаткових вимог;

г) визнаються нематеріальними активами у будь-якому випадку.

34. Найбільш поширеним методом нарахування амортизації нематеріальних активів є:

- а) зменшення залишку;
- б) прямолінійний;
- в) виробничий;
- г) суми років.

35. Облік виснаження природних ресурсів здійснюється залежно від:

- а) кількості видобутої продукції;
- б) терміну корисного використання родовища;
- в) амортизаційної вартості цих активів;
- г) ринкових цін на видобуті природні ресурси.

36. У серпні 2007р. корпорація сплатила \$600000 готівкою за родовище вугілля. Загальні запаси родовища було оцінено в 1000000тонн. Протягом 2008р. видобули 150000тонн вугілля. Витрати на виснаження за 2008р. складуть:

- а) \$60000;
- б) \$90000;
- в) \$150000;
- г) \$255000.

37. Корпорація А купила корпорацію В за \$900000. Корпорація В має балансову вартість активів \$960000, пасивів \$320000. Ринкова вартість нетто-активів \$740000. Корпорація А запише «ціну фірми»:

- а) \$640000;
- б) \$60000;
- в) \$160000;
- г) \$0.

ТЕМА 6. ОБЛІК ЗОБОВ'ЯЗАНЬ

Після вивчення даної теми студент повинен знати: Сутність, класифікація та оцінка зобов'язань. Умови визнання зобов'язань та відображення їх у звітності. Облік короткострокових (поточних) зобов'язань. Облік зобов'язань по заробітній платі та пов'язаних з нею відрахуваннях. Облік векселів. Види облігацій і порядок їх випуску. Облік довгострокових орендних зобов'язань. Облік пенсійних зобов'язань.

Задачі до теми

Задача 1. Рахунок постачальника: куплено матеріали в кредит. Договірна ціпа 5000 дол., ПДВ – 10%. Фірма застосовує систему постійного обліку запасів.

Виконати необхідні розрахунки. Скласти бухгалтерські проведення.

Задача 2. Рахунок постачальника: куплено матеріали в кредит. Договірна ціпа 2000 дол., ПДВ – 15%. Фірма застосовує систему періодичного обліку запасів.

Виконати необхідні розрахунки. Скласти бухгалтерські проведення.

Задача 3. Рахунок постачальника. Куплено устаткування для офісу: договірна ціна 50000 дол., ПДВ – 18%. У цьому ж місяці введено в експлуатацію гараж, збудований своїми силами, фактична собівартість якого становить 35000 дол. Рахунок постачальника оплачено грошима протягом місяця.

Виконати необхідні розрахунки. Скласти бухгалтерські проведення.

Задача 4. Рахунок постачальника. Куплено товари за договірною ціною 8000 дол., ПДВ – 10% (визначити). Через 15 днів рахунок постачальника оплачено грошима з рахунку в комерційному банку.

Виконати необхідні розрахунки. Скласти бухгалтерські проведення.

Задача 5. Рахунок постачальника: договірна ціна за матеріали 20000дол., комерційна знижка 5 %, розрахункова знижка 2 % із суми після комерційної знижки. Відобразити в обліку рахунок постачальника та його оплату, зробивши попередньо необхідні розрахунки.

Задача 6. Дані рахунку постачальника: договірна ціна куплених товарів 7000 дол., ПДВ – 5% (визначити). Рахунок постачальника оплачено банківським чеком. Відобразити в обліку розрахунки по заборгованості постачальнику за системи періодичного та постійного обліку запасів.

Задача 7. Борг підприємства постачальнику “Р” становить 15000 дол. 1.08.2000р. підприємство акцептувало переказний вексель на 15000 дол. на три місяці за умови 12% річних. Через три місяці (1.11.2000р.) сплачено вексель і належні відсотки.

Виконати необхідні розрахунки. Скласти бухгалтерські проведення.

Задача 8. Нарахована зарплату персоналу фірми 25000 дол. Утримано: прибутковий податок 3700 дол., обов’язкове соціальне страхування 2300 дол. Виплачено зарплату працівникам фірми (визначити). Перераховано також заборгованість по утриманнях із зарплати.

Виконати необхідні розрахунки. Скласти бухгалтерські проведення.

Задача 9. Сума нарахованої зарплати працівникам фірми за звітний період становить 40000 дол. Фірма здійснила нарахування на соціальне страхування 15%, до фонду зайнятості 4%, на додаткове пенсійне забезпечення 2400 дол. Перераховано заборгованість по нарахуванню на зарплату у тому ж місяці.

Виконати необхідні розрахунки. Скласти бухгалтерські проведення.

Задача 10. Компанія “К” випустила 1.01.2010р. 1000 шт. довгострокових облігацій номіналом 100дол. кожна, на 4 роки, процентна ставка 12 %. Квота до ціни дорівнює 100. Сплата процентів інвесторам 2 рази на рік: 1 липня та 1 січня наступного року. Відобразити в обліку операції випуску та сплати процентів за перший рік.

Задача 11. 1.01.2010р. компанія випустила (реалізувала) 1000 піт. довгострокових облігацій номіналом 100 дол. кожна, на 4 роки, за 12% річних. Квота до ціни 95. 1.07.2010р. компанія виплатила інвесторам відсотки по облігаціях за пів року з погашенням (амортизацію) відповідної суми дисконту.

Задача 12. Компанія випустила (реалізувала) 1.01.2010р. 1000 шт. довгострокових облігацій номіналом 100 дол. кожна, на 4 роки, процентна ставка 12 %. Квота до ціни 105. Виплата процентів 1.07. та 1.01. 1.07.2010р. компанія виплатила відсотки по облігаціях з погашенням відповідної суми премії.

Виконати необхідні розрахунки. Скласти бухгалтерські проведення.

Задача 13. Компанія випустила (реалізувала) 1.01.2010р. 1000 шт. довгострокових облігацій номіналом 100дол. кожна, на 4 роки за умови 12% річних. Квота до ціни 108. Виплата процентів 1.07.2010р. та 1.01. наступного року. Відобразити в обліку операцію випуску облігацій та остаточне погашення зобов'язані» по них через 4 роки (1.01.2014р.) .

Виконати необхідні розрахунки. Скласти бухгалтерські проведення.

Задача 14. Випущено (реалізовано) довгострокові облігації 1.01.2010р.: 1000шт., номіналом 100дол. кожна, на 4 роки, 12% річних. Квота до ціни 92. Виплата процентів 1.07. та 1.01. Відобразити в обліку випуск облігацій та остаточне погашення облігацій по них через 4 роки (1.01.2014 р.).

Виконати необхідні розрахунки. Скласти бухгалтерські проведення.

Задача 15. Компанія випустила 1.01.2010р. довгострокові облігації: 1000 шт., номіналом 100дол кожна, на 4 роки. Квота до ціни 92. Виплата процентів 1.07. та 1.01. Відобразити в обліку сплату процентів інвесторам 1.07.2010р. з відповідною амортизацією дисконту та остаточне погашення зобов'язані, по облігаціях через 4 роки. (1.01.2,014 року).

Виконати необхідні розрахунки. Скласти бухгалтерські проведення.

Задача 16. Випущено (реалізовано) 1.01.2010р. довгострокові облігації: 1000шт., номіналом 100 дол. кожна, на 4 роки, 12% річних. Квота до ціпи 108. Виплата процентів 1.07. та 1.01. наступного року. Відобразити в обліку операції сплати відсотків інвесторам 1.07.2010р. з відповідною амортизацією премії та остаточне погашення зобов'язань по облігаціях через 4 роки (1.01. 2014 року).

Виконати необхідні розрахунки. Скласти бухгалтерські проведення.

Задача 17. Компанія випустила 1.01.2010 року довгострокові облігації: 1000шт, номіналом 100 дол. кожна, на 4 роки, 12% річних. Квота до ціни 95. Виплата відсотків 1.07. та 2.01. наступного року. Відобразити в обліку операції випуску облігацій та сплати відсотків за перший рік (з відповідним погашенням дисконту).

Виконати необхідні розрахунки. Скласти бухгалтерські проведення.

Задача 18. Випущено 1.01.2010 року довгострокові облігації: 10000шт, номіналом 100 дол. кожна, на 4 роки, 12% річних. Квота до ціни 105. Виплата процентів 1.07. та 2.01. наступного року. Відобразити в обліку випуск облігацій та сплату процентів за перший рік (з відповідною амортизацією премії).

Виконати необхідні розрахунки. Скласти бухгалтерські проведення.

Задача 19. Після п'ятого платіжного періоду компанія викупила всі довгострокові облігація з квотою 103 до номіналу. Довідка: було випущено 1000 шт., облігації! номіналом 100 дол. кожна на 4 роки 12% річних, квота до ціпи 100, сплата процентів 1.07. та 1.01.

Виконати необхідні розрахунки. Скласти бухгалтерські проведення.

Задача 20. Після шостого платіжного періоду компанія викупила всі свої довгострокові облигації з квотою 104 до номіналу. Довідка: облигації випущено на 4 роки, 1000 шт. номіналом 100 дол. кожна, 12% річних, квота до ціни 95, сплата процентів 1.07. та 1.01. :

Виконати необхідні розрахунки. Скласти бухгалтерські проведення.

Задача 21. Компанія викупила після шостого платіжного періоду всі свої довгострокові облигації з квотою 104 до номіналу. Ці облигації були випущені у кількості 1000 шт., номіналом 100 дол. кожна, на 4 роки, 12% річних з оплатою процентів 1.07. та 2.02. Квота до ціни 108.

Виконати необхідні розрахунки. Скласти бухгалтерські проведення.

Задача 22. Після четвертого платіжного періоду компанія викупила на фондовій біржі всі свої довгострокові облигації за 85600 дол. Довідка : облигації біли випущені в кількості 1000 шт., номіналом 100дол. кожна, на 4 роки, 12% річних та квотою до ціни 105. Виплата відсотків 1.07. та 1.01.

Виконати необхідні розрахунки. Скласти бухгалтерські проведення.

Задача 23. Перераховано до бюджету податок на прибуток у сумі 6000 дол. (авансові платежі). В кінці звітного періоду визначено загальну суму податку до сплати – 7200 дол. З бюджетом компанія здійснила остаточні розрахунки.

Виконати необхідні розрахунки. Скласти бухгалтерські проведення.

Тести до теми

1. Із наведеного нижче до довгострокових зобов'язань належать:

- а) векселі до отримання;
- б) акції інших підприємств;
- в) облигації до сплати;
- г) довгострокові фінансові вкладення.

2. Характерною ознакою довгострокових зобов'язань є те, що:

- а) вони виникають в результаті минулих подій;
- б) підприємство виплачує кредиторам не тільки суму заборгованості, але і відсотки за користування кредитами;
- в) погашення їх спричинить вибуття з підприємства ресурсів, що втілюють у собі економічні вигоди;
- г) вони повинні будуть погашені на протязі терміну, який не перевищує п'ять років.

3. Обмеження, які можуть бути визначені в контракті, на випуск облигацій, стосуються:

- а) термінів дії облигацій;
- б) кількості дозволених до випуску облигацій;
- в) величині відсотків, які підлягають сплаті;
- г) усі відповіді правильні.

4. Залучення довгострокових інвестицій виникнення боргових зобов'язань дає змогу:

- а) інвесторам приймати участь в управлінні підприємством;
- б) інвесторам здійснювати контроль за діяльністю підприємства;

- в) власникам зберігати контроль за діяльністю підприємства;
- г) правильна відповідь а), в).

5. Відсотки нараховані за довгостроковими зобов'язаннями відносяться:

- а) за рахунок власного капіталу;
- б) за рахунок чистого прибутку;
- в) до складу витрат підприємства;
- г) правильна відповідь відсутня.

6. Недоліками довгострокових зобов'язань є те, що:

- а) незалежно від фінансового стану підприємства, сплати відсотків по них повинні здійснюватись кожного періоду виплати;
- б) великі суми грошей повинні бути сплачені у період погашення основної суми боргу;
- в) вони не дозволяють приймати участь в управлінні іншим підприємством;
- г) правильна відповідь а), б).

7. Можливість дострокового викупу та конвертації облігацій в прсті акції визначається:

- а) у контракті на випуск облігацій;
- б) у вексельній угоді;
- в) усною домовленістю сторін;
- г) правильна відповідь а), в).

8. В залежності від забезпеченості облігації поділяються на:

- а) фіксовані та серійні;
- б) забезпечені та незабезпечені;
- в) відсоткові та безвідсоткові;
- г) реєстровані та не реєстровані.

9. За періодичністю виплати відсотків облігації поділяються на:

- а) фіксовані та серійні;
- б) забезпечені та незабезпечені;
- в) відсоткові та безвідсоткові;
- г) реєстровані та не реєстровані.

10. Порядок реєстрації зумовлює поділ облігацій на:

- а) реєстровані та серійні;
- б) забезпечені та незабезпечені;
- в) відсоткові та безвідсоткові;
- г) реєстровані та не реєстровані.

11. Випущені облігації оцінюються за:

- а) номінальною вартістю;
- б) поточною вартістю їх майбутніх грошових надходжень;
- в) ліквідаційною вартістю;
- г) залишковою вартістю.

12. Встановлена ставка відсотків за облігаціями:

- а) визначається на весь час дії облігації;
- б) залежить від того за скільки реально було продано облігації;

в) змінюється в залежності від котирування облігацій на фондовому ринку;

г) переглядається через кожні п'ять років.

13. Ринкова (діюча) ставка за облігаціями:

а) встановлюється на весь час дії облігації;

б) залежить від того, за скільки реально було продано облігації;

в) визначається конкурентним середовищем на фондовому ринку;

г) переглядається кожного року.

14. У випадку випуску облігації між двома періодами оплати відсотків, покупці облігацій заплатять їх продавцю:

а) номінальну ціну облігації;

б) крім ринкової ціни ще й відсотки, нараховані з останньої дати виплати відсотків до моменту випуску облігації

в) ринкову ціну облігації;

г) правильна відповідь відсутня.

15. Облігації реалізуються з премією (надбавкою), якщо:

а) ринкова ставка відсотків є вищою за встановлену ставку відсотків;

б) встановлена і ринкова ставки відсотків співпадають;

в) ринкова ставка відсотків є нижчою за встановлену ставку відсотків;

г) встановлена і ринкова ставки відсотків не мають значення.

16. Вкуп корпорацією власних непогашених облігацій відбувається у випадку, коли:

а) встановлена і ринкова ставки відсотків співпадають;

б) ринкова ставка відсотка знижується;

в) ринкова ціна облігації падає нижче облікової вартості;

г) правильна відповідь б), в).

17. Фонд погашення облігацій створюється з метою:

а) нагромадження достатніх грошових коштів для погашення основної суми облігацій до закінчення строку їх дії;

б) нагромадження достатніх грошових коштів для погашення основної суми облігації після закінчення строку її дії;

в) нагромадження достатніх грошових коштів для здійснення обміну облігацій на акції;

г) правильна відповідь відсутня..

18. Обміняти на акції іншого підприємства можна облігації:

а) фіксовані;

б) реєстровані;

в) конвертовані;

г) безвідсоткові.

19. У випадку конвертації облігацій у звичайні акції:

а) акції показуються за вартістю, яка відповідає їхній номінальній вартості;

б) акції показуються за вартістю, яка відповідає поточній (базовій) вартості заміщених облігацій;

в) акції показуються за вартістю, яка відповідає їхній ринковій вартості;

г) акції показуються за вартістю, яка відповідає ринковій вартості заміщених облігацій.

20. При операційній оренді ризику і винагороди, пов'язані з правом власності на актив:

- а) передається орендарю;
- б) не передається орендарю;
- в) передається третій стороні;
- г) правильна відповідь відсутня.

ТЕМА 7. ОБЛІК ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ ТА РОЗПОДІЛ ПРИБУТКУ В ТОВАРИСТВАХ І КОРПОРАЦІЯХ

Після вивчення даної теми студент повинен знати: Сутність капіталу та його види. Облік капіталу одноосібного власника. Облік капіталу та розподілу прибутку в товариствах. Облік капіталу та розподілу прибутку в корпораціях. Облік нарахування та виплати дивідендів.

Задачі до теми

Задача 1. Компанія “Д” має в активах короткострокові фінансові інвестиції (облігації компанії “К” за фактичною собівартістю 65000 дол., в т.ч. брокерські витрати – 5000 дол., 12% річних). 1.07.2010р. одержано проценти по облігаціях (визначити). Наступний термін одержання процентів -2.01.2011р., але компанія продала 1.09.2010 р. всі облігації за 68000 дол.

Виконати необхідні розрахунки. Скласти бухгалтерські проведення.

Задача 2. За бажанням володарів, корпорація після п'ятого платіжного періоду конвертує довгострокові облігації в прості акції вартістю 10 дол. кожна за умови обміну облігації 100 дол. на шість простих акцій. Раніше було випущено 1000 шт. облігацій номіналом 100 дол. кожна на 4 роки, квота 100 на 12% річних. Процент сплачується два рази в рік.

Виконати необхідні розрахунки. Скласти бухгалтерські проведення.

Задача 3. Корпорація після п'ятого платіжного періоду конвертувала 1000 шт. довгострокових облігацій в прості акції номіналом кожна 10 дол. Умова конвертації: одна облігація в 100 дол. обмінюється на шість простих акцій. Довідка: облігації були випущені у кількості 1000 шт. номіналом 100 дол. кожна, на 4 роки, квота 92, 12% річних та з оплатою відсотків по півріччях.

Виконати необхідні розрахунки. Скласти бухгалтерські проведення.

Задача 4. Після шостого платіжного періоду корпорація конвертувала в прості акції 1000 шт. довгострокових облігацій номіналом 100 дол. кожна, які були випущені на 4 роки та реалізовані з квотою 108. Оплата відсотків здійснювалась 1.07. та 1.01. Умова конвертації: одна облігація обмінюється на 7 простих акцій номіналом 10 дол.

Виконати необхідні розрахунки. Скласти бухгалтерські проведення.

Задача 5. Компанія випустила довгостроковий заставний вексель номінальною вартістю 120000 дол. на 5 років за умови 10% річних. Виплата заборгованості по векселю здійснюється кожні півроку. Піврічна сума виплат

становить 18000 дол. Відобразити в обліку випуск векселя та перший платіж 30.06.2000 року.

Задача 6. Корпорація випустила 50000 шт. простих акцій номінальною вартістю 10 дол. кожна. Реалізація акцій відбулася за такими цінами: – 20000шт. акцій реалізовано за номінального вартістю; – 30000шт. акцій реалізовано по 15 доларів за акцію.

Виконати необхідні розрахунки. Скласти бухгалтерські проведення.

Задача 7. Корпорація випустила 30000 шт. простих акцій без номінальної вартості. Для перших 20000 шт. акцій дирекція оголосила вартість 10 дол. за кожную, але фактично вони були реалізовані по 12 дол. за акцію. Решту 10000 ті. акцій було реалізовано без оголошеної вартості за ціною. 13 дол. кожна.

Виконати необхідні розрахунки. Скласти бухгалтерські проведення.

Задача 8. Корпорація випустила 10000 шт. привілейованих акцій номіналом 20 дол. кожна. Реалізація акцій відбулася за такими цінами: - 6000 шт. акцій реалізовано за номінальною вартістю; - 4000 шт. акцій реалізовано по 25 дол. кожна.

Виконати необхідні розрахунки. Скласти бухгалтерські проведення.

Задача 9. Корпорація випустила 25000 шт. простих акцій номінальною вартістю 20 дол. та реалізувала їх по 25 дол. Через рік здійснено додатковий випуск простих акцій – 10000 шт. номіналом 20 дол., при цьому 3000 акцій було сплачено грошима, а в оплату решти було одержано: устаткування на 55000 дол., будівлю на 60000 дол. та патент на винахід на 25000 дол.

Виконати необхідні розрахунки. Скласти бухгалтерські проведення.

Задача 10. Корпорація викупила 1.09.2010 року прості акції власної емісії: 7000 шт. за фактичною, ціною 15 дол. кожна. 13.10.2010 року корпорація реалізувала повторно раніше викуплені акції своїм управлінцям: 5000 шт. за ціною 15 дол. (ціна викупу). Номінальна ціна акцій першого випуску 10 дол. кожна.

Виконати необхідні розрахунки. Скласти бухгалтерські проведення.

Задача 11. 1.09.2010р. корпорація викупила 7000 шт. простих акцій власної емісії на фондовій біржі за ціною. 15 дол. кожна. Первісно акції випускались за ціною 10 дол. (номінальна вартість). 20.10.2010р.: здійснено повторний випуск (реалізацію) раніше викуплених акцій: 4000шт. за ціною 20 дол.

Виконати необхідні розрахунки. Скласти бухгалтерські проведення.

Задача 12. Корпорація викупила 1.09.2010р, на фондовій біржі 9000 шт. простих акцій власної емісії за ціною 15 дол. Первісно акції були випущені за номінальною вартістю 10 дол. кожна. 25.10.2010р. Корпорація реалізувала 5000 шт. акцій своїм службовцям за ціною 12 дол. кожна. Негативна різниця погашена за рахунок нерозподіленого прибутку.

Виконати необхідні розрахунки. Скласти бухгалтерські проведення.

Задача 13. Корпорація викупила 1.09.2010р. власні прості акції - 5000 шт. за ціною 15 дол. кожна. Первісно номінальна вартість акції становила 10 дол., а реалізація здійснювалась за ціною 12 дол. кожна. 25.10.2010р. корпорація

прийняла рішення остаточно вилучити з обігу всі 5000 шт. викуплених акцій та знищила їх.

Виконати необхідні розрахунки. Скласти бухгалтерські проведення.

Задача 14. Корпорація випустила (реалізувала) 1000 привілейованих конвертованих акцій за номінальною вартістю 100 дол. кожна. Через рік здійснена конвертація всіх привілейованих акцій в прості. Умова конвертації: одна привілейована акція обмінюється на 3 (три) простих номіналом 20 дол. кожна.

Виконати необхідні розрахунки. Скласти бухгалтерські проведення.

Задача 15. Корпорація випустила 1000 привілейованих акцій номіналом 100 дол. кожна. Реалізація їх здійснилась за ціною 130 дол. кожна. Умова конвертації: одна привілейована акція обмінюється на 6 простих номіналом 10 дол. кожна. Через рік після випуску всі привілейовані акції конвертовані в прості.

Виконати необхідні розрахунки. Скласти бухгалтерські проведення.

Задача 16. Рада директорів корпорації оголосила 5 березня дивіденди у розмірі 0,5 дол. на кожному з 90 тисяч штук простих акцій в обігу. Реєстрація акціонерів відбулася 20 березня, виплату дивідендів Здійснено 5 квітня.

Відбулося оголошення дивідендів 5.03.

Виконати необхідні розрахунки. Скласти бухгалтерські проведення.

Задача 17. Рада директорів корпорації оголосила 15.03. дивіденди з виплатою їх простими акціями у розмірі 10% кількості акцій в обігу. В обігу знаходиться 90 тис. простих акцій номіналом 10 дол. кожна. Ринкова ціна становить 15 дол. за акцію. Реєстрація акціонерів відбулася 27.03., виплату дивідендів акціями здійснено 15.04.

Виконати необхідні розрахунки. Скласти бухгалтерські проведення.

Задача 18. На 31.12.2010 р. корпорація має такі короткострокові (поточні) акції:

Акції	Фактична вартість	Ринкова вартість
Компанія "В"	40500	39200
Компанія "К"	18000	20000
Компанія "Л"	32500	28800

Разом	91000	88000
--------------	--------------	--------------

Необхідно зробити відповідні бухгалтерські проведення, для відображення даної інформації на рахунках бухгалтерського обліку.

Тести до теми

1. Із наведеного нижче, до власного капіталу підприємства належать:

- а) векселі до отримання;
- б) резерви;
- в) облігації до сплати;
- г) довгострокові фінансові інвестиції.

2. Капітал власників це:

а) залишкова величина прав на активи після задоволення вимог кредиторів;

б) кредиторська заборгованість, яка виникає в результаті минулих подій;

в) заборгованість, погашення якої, як очікується, спричинить вибуття з підприємства ресурсів, що втілюють у собі вигоди;

г) зобов'язання, які повинні бути погашені на протязі терміну, який перевищує п'ять років.

3. Концептуальна основа складання та подання фінансових звітів передбачає поділ капіталу на підкласи, які визначають:

а) різні права сторін на отримання дивідендів;

б) правові та інші обмеження щодо здатності підприємства розподіляти і використовувати власний капітал;

в) права сторін на виплати капіталу;

г) усі відповіді правильні.

4. Структура капіталу підприємства залежить від:

а) законодавчих вимог окремих країн;

б) організаційно-правової форми підприємства;

в) від національних традицій, що склалися в певній країні;

г) усі відповіді правильні.

5. Найбільш розповсюдженою формою організаційно-підприємницької діяльності у світі є:

а) товариство (партнерство) засноване на власності декількох осіб;

б) одноосібне (приватне) підприємство;

в) корпорація (акціонерне товариство);

г) холдингові компанії.

6. Перевагами одноосібного (приватного) підприємства є:

а) необмежена відповідальність одноосібного власника за борги підприємства;

б) управління підприємства здійснюється на розсуд його власника;

в) фінансові можливості залежать від матеріального становища власника;

г) усі відповіді правильні.

7. Найбільшу частку прибутку в економіці країн світу виробляють:

а) товариства (партнерства) засновані на власності декількох осіб;

б) одноосібні (приватні) підприємства;

в) корпорації (акціонерні товариства);

г) холдингові компанії.

8. До недоліків одноосібного (приватного) підприємства відносять:

а) прибуток одноосібного підприємства оподатковується податком як дохід власника цього підприємства;

б) управління підприємства здійснюється на розсуд його власника;

в) фінансові можливості залежать від матеріального становища власника;

г) усі відповіді правильні.

9. Початкове формування капіталу одноосібного підприємства відбувається за рахунок:

а) кредитів банку;

- б) вкладень власника;
- в) внесків партнерів;
- г) коштів акціонерів.

10. У процесі діяльності власник одноосібного підприємства:

- а) може вилучати гроші чи інші активи на власні потреби;
- б) не може вилучати гроші чи інші активи на власні потреби;
- в) може вилучати гроші чи інші активи на власні потреби, за умови погодження з місцевими фінансовими органами;
- г) може вилучати гроші чи інші активи на власні потреби, за умови погодження з акціонерами.

11. Наприкінці звітнього періоду рахунок капіталу власника показує:

- а) підсумок всіх інвестицій, зроблених власником;
- б) чистий прибуток за звітний період;
- в) всі залучення активів з підприємства, зроблені власником за період;
- г) усі відповіді правильні.

12. Капітал, інвестований власниками у підприємство, відображається у балансі як:

- а) акціонерний капітал;
- б) довгострокові зобов'язання;
- в) короткострокові зобов'язання;
- г) нерозподілений прибуток.

13. Взаємовідносини між партнерами товариства регулюються шляхом укладання:

- а) трудового договору;
- б) письмової угоди;
- в) договору позики;
- г) контракту на випуск боргових зобов'язань.

14. Перевагами товариства є:

- а) простота та незначні витрати на створення;
- б) прийняття важливих рішень з управління підприємством більшістю голосів;
- в) необмежена солідарна відповідальність власників товариства за всіма його зобов'язаннями;
- г) правильна відповідь а(, б).

15. До недоліків товариства відносять:

- а) простота та незначні витрати на створення;
- б) прийняття важливих рішень з управління підприємством більшістю голосів;
- в) більша кількість учасників створює кращі фінансові можливості;
- г) прибуток товариства оподатковується податком як дохід його власника.

16. Початкове формування капіталу товариства здійснюється за рахунок:

- а) кредитів банку;
- б) вкладень власника;

- в) випуску акцій;
- г) внесків партнерів.

17. Бухгалтерський облік капіталу власників товариства здійснюється шляхом:

- а) використання лише одного рахунка «Капітал власників», на якому будуть відображені всі операції, що впливають на капітал;
- б) використанням двох рахунків «Капітал власників» і «Вилучення капіталу власників»;
- в) відкриття окремих рахунків капіталу та його вилучення на кожного з партнерів;
- г) використання рахунка «Фінансовий результат звітного періоду», на якому будуть відображатись всі зміни у капіталі.

18. В балансі товариства капітал, внесений кожним партнером, відображається:

- а) окремим рядком у розділі фінансових інвестицій;
- б) окремим рядком у розділі довгострокових зобов'язань;
- в) загальним рядком у розділі «Капітал власників»;
- г) окремим рядком у розділі «Капітал власників»;

19. До методів розподілу прибутку (збитку) між партнерами товариства відносяться:

- а) прямолінійний;
- б) пропорційно до вкладів капіталу;
- в) за сумою чисел років;
- г) ідентифікованої вартості.

20. У випадку, якщо сума заробітної плати і відсотків на капітал буде перевищувати суму чистого прибутку, що розподіляється між партнерами, тоді знайдена сума дефіциту:

- а) покривається шляхом випуску боргових зобов'язань;
- б) залишається як непокритий збиток і покривається за рахунок прибутку наступних років;
- в) розподіляється аналогічно до розподілу залишку прибутку за встановленою пропорцією;
- г) покривається за рахунок позики банку.

21. У випадку зміни складу власників товариства потрібно:

- а) внести зміни у реєстр суб'єктів підприємницької діяльності;
- б) провести перереєстрацію такого товариства з укладанням нової угоди;
- в) внести доповнення до установчої угоди;
- г) подати органу реєстрації інформаційний лист з даними про партнера, якмй прийнятий або вибув.

22. У випадку прийняття нового партнера шляхом купівлі ним у одного із попередніх партнерів частки капіталу у товаристві в обліку відображається:

- а) сума капіталу, а не сума сплати за його викуп;
- б) сума капіталу і сума сплати за його викуп;
- в) сума сплати за викуп капіталу, а не сама сума капіталу;

г) правильна відповідь відсутня.

23. У випадку ліквідації товариства активи продаються з метою:

- а) погашення зобов'язань перед кредиторами;
- б) погашення позик партнерів;
- в) розподілу між партнерами;
- г) усі відповіді правильні.

24. Фінансова та операційна політика корпорації визначається:

- а) загальними зборами акціонерів;
- б) Радою директорів;
- в) акціонерами, які мають найбільшу частку у капіталі корпорації;
- г) акціонерами, які володіють привілейованими акціями.

25. Перевагами корпорації є:

- а) оподаткування прибутку корпорації як юридичної особи і доходів акціонерів;
- б) відокремленість управління корпорації (адміністрації) від власників;
- в) простота і свобода передачі акціонерами права власності;
- г) вимога відкритості інформації.

26. До недоліків корпорації відносяться:

- а) можливості залучення великої кількості різних фахівців для управління корпорацією;
- б) відокремленість управління корпорації (адміністрації) від власників;
- в) простота і свобода передачі акціонерами права власності;
- г) обмежена відповідальність акціонерів.

27. Основними джерелами формування акціонерного капіталу є:

- а) кошти інвесторів, одержані шляхом реалізації їм акцій;
- б) прибуток, отриманий за результатами господарської діяльності і нерозподілений між акціонерами;
- в) кошти інвесторів, одержані шляхом реалізації їм боргових зобов'язань;
- г) правильна відповідь а), б).

28. Загальна кількість акцій, які на певну дату прямо або через посередників реалізовані інвесторам і акціонерам, називаються:

- а) акціями, дозволеними до випуску;
- б) викупленими акціями;
- в) не викупленими акціями;
- г) випущеними акціями.

29. Якщо корпорація, яка випускає лише один вид акцій – то це можуть бути:

- а) звичайні (прості) акції;
- б) привілейовані акції;
- в) кумулятивні акції;
- г) конвертовані акції

30. Кумулятивні привілейовані акції надають їх власникам право на:

- а) обмін на прості акції корпорації;
- б) обов'язкове отримання у наступних звітних періодах дивідендів, не погашених в поточному році;

- в) повернення акцій корпорації за суму, яка є вищою за номінальну акцій;
- г) залишкове отримання дивідендів від корпорації.

31. У випадку реалізації акцій за вартістю, яка перевищує номінальну, різниця відображається як:

- а) накопичений прибуток;
- б) додатковий капітал корпорації;
- в) резерв реалізованих акцій;
- г) довгострокове зобов'язання.

32. Якщо вартість реалізації акцій є нижчою за номінальну, то різниця списується за рахунок:

- а) нерозподіленого прибутку;
- б) позик банку;
- в) додаткового капіталу;
- г) правильна відповідь а), в).

33. Якщо акції не мають встановленої номінальної вартості, то вони можуть випускатися як:

- а) без номінальні акції з оголошеною вартістю;
- б) кумулятивні;
- в) безвідзивні;
- г) конвертовані.

34. Облік організаційних витрат може здійснюватись шляхом:

- а) прямого віднесення на поточні витрати;
- б) зменшення вкладеного (додаткового) капіталу;
- в) створення спеціального резерву для їх списання;
- г) капіталізації у складі оборотних активів без подальшого списання.

35. Облік викупу власних акцій корпорація здійснює з метою:

- а) використання їх для преміювання працівників корпорації;
- б) зменшення кількості акцій, які знаходяться в обігу і тим самим збільшення суми прибутку на одну акцію;
- в) запобігання способам інших корпорацій захопити контрольний пакет акцій;
- г) усі відповіді правильні.

36. Викуплені акції – це акції, які:

- а) можуть бути обмінені на прості акції корпорації;
- б) корпорація раніше реалізувала, а потім викупила, але не анулювала;
- в) на певну дату прямо або через посередників реалізовані інвесторам і акціонерам;
- г) дають право на обов'язкове отримання у наступних звітних періодах дивідендів, не оголошених в поточному році.

37. За операціями викупу і повторного продажу власних акцій фінансовий результат:

- а) визначається, за умови повторної реалізації викуплених акцій за ціною, яка є нижчою, ніж балансова вартість;
- б) визначається;
- в) не визначається;

г) визначається, за умови повторної реалізації викуплених акцій за ціною, яка є вищою, ніж балансова вартість.

38. Привілейовані конвертовані акції обмінюються на прості акції цієї ж корпорації у випадку, коли:

- а) ринкова вартість простих акцій знижується;
- б) дивіденди на одну акцію знижуються;
- в) зростають дивіденди і ринкова вартість простих акцій;
- г) знижується номінальна вартість простих акцій.

39. Нерозподілений прибуток являє собою в балансі елемент:

- а) зобов'язань;
- б) капіталу;
- в) доходів;
- г) активів.

40. Виплати дивідендів приводить до:

- а) збільшенні зобов'язань;
- б) зменшення капіталу;
- в) зменшення доходів;
- г) збільшення витрат.

41. Дата оголошення дивідендів засвідчує:

- а) фактичне отримання дивідендів зареєстрованими акціонерами;
- б) виникнення зобов'язань корпорації перед акціонерами виплати дивідендів;
- в) визначення фізичних і юридичних осіб (акціонерів), яким повинні бути виплачені дивіденди;
- г) правильна відповідь відсутня.

42. Дивіденди, які виплачуються іншими активами, ніж гроші називаються:

- а) борговими;
- б) матеріальними;
- в) відчутними;
- г) майновими.

43. Виплата дивідендів акціями відбувається шляхом:

- а) реалізації додаткових акцій акціонерам;
- б) безкоштовного розподілу на пропорційній основі додаткових власних акцій корпорації серед акціонерів;
- в) додаткового випуску боргових зобов'язань;
- г) конвертації привілейованих акцій у прості.

44. Роздрібнення акцій означає:

- а) визначення фізичних і юридичних осіб (акціонерів), яким повинні бути виплачені дивіденди;
- б) додатковий випуск боргових зобов'язань;
- в) збільшення кількості випущених акцій з пропорційним зниженням їх номінальної чи оголошеної вартості на одну акцію;
- г) викуп корпорацією власних акцій з метою їх повторного перепродажу.

45. Якщо загальна кількість роздібнених акцій перевищує кількість акцій дозволених до випуску, то корпорація повинна:

- а) на Раді директорів прийняти рішення про випуск додаткової кількості акцій;
- б) одержати дозвіл на випуск додаткової кількості акцій на час їх роздібнення;
- в) зменшити кількість роздібнених акцій;
- г) вилучити надлишкову кількість акцій з обігу.

46. Роздібнення акцій може відбуватися:

- а) лише за наявності нерозподіленого прибутку;
- б) за умови наявності або відсутності нерозподіленого прибутку;
- в) за умови, що воно спричинить зростання їх ринкової вартості;
- г) у випадку отримання корпорацією дозволу місцевого фінансового органу.

47. Корпорація «Діксон» випустила 20000 простих акцій номінальною вартістю \$10 кожна. Реалізація відбулася по \$12 за акцію. У статутний капітал буде зараховано:

- а) \$40000;
- б) \$240000;
- в) \$200000;
- г) \$440000.

48. Номінальна вартість однієї акції корпорації «Річард» - \$30, номінальна вартість капіталу – \$150000, перевищення ринкової вартості капіталу над номінальною \$50000. Ринкова ціна однієї акції корпорації «Річард» буде дорівнювати:

- а) \$30;
- б) \$40;
- в) \$50;
- г) \$60.

ТЕМА 8. ОБЛІК ДОХОДІВ, ВИТРАТ І ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

Після вивчення даної теми студент повинен знати: Класифікація витрат і доходів за видами діяльності. Регулювання і списання доходів і витрат у кінці звітного періоду. Визначення фінансових результатів по системі «витрати-випуск». Порівняльна характеристика англосаксонської і французької системи обліку фінансових результатів.

Задачі до теми

Задача 1. В кінці року визначено чистий прибуток компанії у розмірі 245000 дол. та реінвестовано його, тобто приєднано до нерозподіленого прибутку. В наступному році використано частину нерозподіленого прибутку, а саме: нараховано та сплачено дивіденди – 35000 дол., направлено на

збільшення резервного капіталу – 50000 дол., направлено на збільшення статутного капіталу – 65000 дол.

Виконати необхідні розрахунки. Скласти бухгалтерські проведення.

Задача 2. За результатами кварталу підприємство надало клієнту комерційну знижку в розмірі 4500 з договірної ціни. ПДВ на знижку 12%. В кінці звітного періоду здійснено регулювання доходу від реалізації на суму наданої знижки.

Виконати необхідні розрахунки. Скласти бухгалтерські проведення.

Задача 3. Компанія А планує випустити 1.01. облігації на наступних умовах: номінальна вартість 500000дол, термін на 3 роки, 9 % річних, виплата 2 рази в рік. На ринку емітенти пропонують облігації з подіб умовами розмістити під 12% річних. Необхідно визначити ціну реалізації. суму % та суму фінансових витрат/доходів емітента за 1р.

Виконати необхідні розрахунки. Скласти бухгалтерські проведення.

Задача 4. Корпорація “А” придбала 1000 простих короткострокових акцій корпорації “К” за ціною 50 дол. кожна. Брокерські послуги становлять 2000 дол. В кінці року корпорація “А” одержала дивіденди у розмірі 7 дол. на одну акцію. Виконати необхідні розрахунки. Скласти бухгалтерські проведення.

Задача 5. Компанія “Д” має в активах короткострокові фінансові інвестиції (акції корпорації “К” 500 шт. за фактичною собівартістю 40000 дол.) 31.12.2010р. одержано дивіденди 7 дол. на кожну акцію. 25.01.2011р. компанія продала всі акції: варіант № 1 – за 45000 дол.; варіант № 2 – за 38000 дол.

Виконати необхідні розрахунки. Скласти бухгалтерські проведення.

Задача 6. 1.01.11 року компанія “Іпсілон” від покупця “Крона” одержала вексель під 12% річних строком на 3 місяці суму 10000 дол. в покриття дебіторської заборгованості. Строк погашення (оплати) векселя 1.04.11року. 1.04.11 року покупець (клієнт) оплатив номінальну вартість векселя і відсотки. Відобразити дані операції на рахунках бухгалтерського обліку компанії “Іпсілон”

Задача 7. Корпорація “Альфа” придбала 1.01.2010 р. у корпорації “Сігма” 40 облігацій по 1100 дол. кожна за умови 12% річних. Корпорація “Сігма” платить проценти кожні півроку. Корпорація “Альфа” реалізувала 1.06.2010 р. всі куплені 1.01.2010 р. облігації за ціною, що склалася на фондовому ринку цінних паперів, тобто за 52000 дол. Необхідно зробити відповідні проведення.

Задача 8. Корпорація “Альфа” придбала 1.01.2010 р. у корпорації “Сігма” 40 облігацій по 1100 дол. кожна за умови 12% річних. Корпорація “Сігма” платить проценти кожні півроку. Корпорація “Альфа” реалізувала 1.06.2010 р. всі куплені 1.01.2010 р. облігації за ціною, що склалася на фондовому ринку цінних паперів, тобто за 35000 дол. Необхідно зробити відповідні проведення.

Задача 9. Корпорація “Альфа” придбала 01.01.2010 р. у корпорації “Бета” 10000 шт. Простих акцій по 15 дол. кожна. Брокерські витрати становлять 2000 дол.

По куплених акціях корпорація одержує дивіденди, які відображаються в обліку в міру їх надходження. Так, 31.12.2010 р. корпорація “Альфа” одержала дивіденди у розмірі 3 дол. з кожної акції.

Корпорація “Альфа” продала 10.02.2011 р. всі раніше куплені акції корпорації “Бета” за 170000 дол. Відобразити дані операції на рахунках бухгалтерського обліку компанії “Альфа”

Задача 10. Корпорація “Альфа” придбала 01.01.2010 р. у корпорації “Бета” 10000 шт. Простих акцій по 15 дол. кожна. Брокерські витрати становлять 2000 дол.

По куплених акціях корпорація одержує дивіденди, які відображаються в обліку в міру їх надходження. Так, 31.12.2010 р. корпорація “Альфа” одержала дивіденди у розмірі 3 дол. з кожної акції.

Корпорація “Альфа” продала 10.02.2011 р. всі раніше куплені акції корпорації “Бета” за 100000,00 дол. Відобразити дані операції на рахунках бухгалтерського обліку компанії “Альфа”

Задача 11. Корпорація “Альфа” придбала 1.01.2010 р. у корпорації “Сігма” 60 облігацій по 900 дол. кожна за умови 12% річних. Корпорація “Сігма” платить проценти кожні півроку. Корпорація “Альфа” реалізувала 1.06.2010 р. всі куплені 1.01.2010 р. облігації за ціною, що склалася на фондовому ринку цінних паперів, тобто за 57000 дол. Необхідно зробити відповідні проведення.

Задача 12. Корпорація “Альфа” придбала 1.01.2010 р. у корпорації “Сігма” 60 облігацій по 900 дол. кожна за умови 12% річних. Корпорація “Сігма” платить проценти кожні півроку. Корпорація “Альфа” реалізувала 1.06.2010 р. всі куплені 1.01.2010 р. облігації за ціною, що склалася на фондовому ринку цінних паперів, тобто за 50000 дол. Необхідно зробити відповідні проведення.

Задача 13. Компанія придбала 1.01.2010р. 80 короткострокових облігацій за ціною 1000 дол. кожна за умови 12% річних та одержання процентів кожні півроку (1.07. та 2011. наступного року). Брокерські витрати становлять 2000 дол. 1.07.2010р. одержано проценти по облігаціях (визначити). 31.12.2010р. бухгалтер відобразив в обліку проценти до одержання, що відносяться до звітного періоду.

Виконати необхідні розрахунки. Скласти бухгалтерські проведення.

Задача 14. Компанія “Іпсілон” 1.02.11р реалізувала в кредит компанії “Крона” товарів на суму 26000,00 дол. Реалізація здійснюється на умовах 2/10. Ця умова зазначається безпосередньо в рахунку-фактурі. 5.02.11р покупець повернув частину товарів на суму 2600,00 дол. 07.02.11р компанія “Крона” оплатила рахунок на залишок заборгованості. Відобразити дані операції на рахунках бухгалтерського обліку компанії “Іпсілон” та визначити суму чистого продажу (доходу від реалізації), дол.

Задача 15. Компанія “Іпсілон” 1.02.11р реалізувала в кредит компанії “Крона” товарів на суму 26000,00 дол. Реалізація здійснюється на умовах 2/10. Ця умова зазначається безпосередньо в рахунку-фактурі. 5.02.11р покупець повернув частину товарів на суму 2600,00 дол. 12.02.11р компанія “Крона” оплатила рахунок на залишок заборгованості. Відобразити дані операції на рахунках бухгалтерського обліку компанії “Іпсілон” та визначити суму чистого продажу (доходу від реалізації), дол

Задача 16. Фірма «Альфа» придбала 5 тис. акцій у вигляді вкладеного капіталу фірми «Бета», купівельна вартість яких становила 35 дол. включаючи комісійні та послуги брокера. Реалізація проводиться за ціною 25 дол. за одну акцію. Відобразити дані операції на рахунках бухгалтерського обліку.

Задача 17. Відобразити продаж основного засобу:

- а) ціна продажу (гроші надійшли в банк) 7500 дол.
- б) вартість придбання обладнання 5000 дол.
- в) зношення обладнання 500 дол.

Задача 18. При підготовці річної звітності Звіт про фінансові результати повинен бути представлений у визначеному форматі. Він має включати наступні категорії:

1. Виторг (валовий дохід від реалізації).
2. Витрати на виробництво реалізованої продукції.
3. Витрати на збут.
4. Адміністративні витрати,
5. Інші доходи.
6. Доходи за цінними паперами, від наданих позик та ін.
7. Відсотки до сплати й аналогічні витрати.
8. Нехарактерні операції.

Необхідно перераховані нижче елементи доходів і витрат віднести до вищезгаданих категорій:

1. Списані безнадійні борги,
2. Реклама.
3. Знос устаткування.
4. Знос будинків.
5. Дохід від реалізації устаткування.
6. Надання кредиту клієнтам.
7. Розкрадання на складі.
8. Витрати на гарантійне обслуговування продукції,
9. Урядові субсидії.
10. Страхові позови.
11. Дохід від оренди.
12. Недопоставки сировини та комплектуючих.
13. Збитки в зв'язку зі страйком робітників.
14. Торгові знижки, які надані клієнтам.
15. Резерв на непогашений клієнтами кредит на кінець року.
16. Збитки від зміни курсу валюти ході імпорту.

Тести до теми

1. У випадку, якщо сума заробітної плати і відсотків на капітал буде перевищувати суму чистого прибутку, що розподіляється між партнерами, тоді знайдена сума дефіциту:

- а) покривається шляхом випуску боргових зобов'язань;
- б) залишається як непокритий збиток і покривається за рахунок прибутку наступних років;

в) розподіляється аналогічно до розподілу залишку прибутку за встановленою пропорцією;

г) покривається за рахунок позики банку.

2. Фінансова та операційна політика корпорації визначається:

а) загальними зборами акціонерів;

б) Радою директорів;

в) акціонерами, які мають найбільшу частку у капіталі корпорації;

г) акціонерами, які володіють привілейованими акціями.

3. У випадку реалізації акцій за вартістю, яка перевищує номінальну, різниця відображається як:

а) накопичений прибуток;

б) додатковий капітал корпорації;

в) резерв реалізованих акцій;

г) довгострокове зобов'язання.

4. Якщо вартість реалізації акцій є нижчою за номінальну, то різниця списується за рахунок:

а) нерозподіленого прибутку;

б) позик банку;

в) додаткового капіталу;

г) правильна відповідь а), в).

5. Облік організаційних витрат може здійснюватись шляхом:

а) прямого віднесення на поточні витрати;

б) зменшення вкладеного (додаткового) капіталу;

в) створення спеціального резерву для їх списання;

г) капіталізації у складі оборотних активів без подальшого списання.

6. За операціями викупу і повторного продажу власних акцій фінансовий результат:

а) визначається, за умови повторної реалізації викуплених акцій за ціною, яка є нижчою, ніж балансова вартість;

б) визначається⁴

в) не визначається;

г) визначається, за умови повторної реалізації викуплених акцій за ціною, яка є вищою, ніж балансова вартість.

7. Нерозподілений прибуток являє собою в балансі елемент:

а) зобов'язань;

б) капіталу;

в) доходів;

г) активів.

8. Виплати дивідендів приводить до:

а) збільшенні зобов'язань;

б) зменшення капіталу;

в) зменшення доходів;

г) збільшення витрат.

ТЕМА 9. ОСНОВИ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ

Задача 1. Корпорація «Бірмен» склала на наступний рік бюджет продажу і пов'язаних з ним витрат:

1. Дохід від продажу (50000од.×10дл.) 500тис.дол.;
2. Операційні витрати: реклама – 15тис.дол.; зарплата – 30тис.дол.; відрядження – 10тис.дол.; оренда – 23тис.дол.

У наступному році корпорація передбачає освоїти додатковий ринок збуту. Для цього планується збільшити витрати на рекламу – на 20%; витрати на відрядження – на 10%; витрати на оплату праці – на 10тис.дол. Обсяг продажу на новому ринку планується в кількості 15000 одиниць. Змінні виробничі витрати 5дол. на одиницю.

Розрахуйте диференціальні витрати, доходи і прибуток корпорації «Бірмен», пов'язані з новим ринком збуту.

Задача 2. Майкл Робсон працює на станції технічного обслуговування легкових автомобілів та отримує річний дохід у сумі 60 тис.дол. Майкл Робсон має альтернативу - відкрита власну станцію технічного обслуговування автомобілів. Порівняння результатів альтернативних рішень наведені в таблиці вихідних даних. Вихідні дані:

(тис.дол.)

Показники	Залишається працювати на станції технічного обслуговування автомобілів	Відкриває власну станцію технічного обслуговування автомобілів	Різниця
Дохід	60	300	240
Операційні витрати	-	210	210
Результат прибуток (збиток)	60	90	30

Порівняйте варіанти альтернативних рішень Майкла Робсона, враховуючи при цьому дійсні і можливі витрати.

Задача 3. Фірма «Керет» має такі витрати:

- Заробітна плата виробничих робітників;
- Заробітна плата начальника цеху;
- Заробітна плата працівників бухгалтерії;
- Електроенергія для виробництва продукції;
- Реклама;
- Витрати на дослідження та розробки.

Визначити, які з наведених витрат належать до постійних, а які до змінних.

Задача 4. Дані про кількість одиниць виробленої підприємством продукції та загальну суму витрат на їх виробництво наступні:

Кількість виробленої продукції, од.	Загальні витрати, тис.дол.
500	50,0
501	50,090
502	50,170
503	50,320

Розрахуйте середні і маржинальні витрати на одиницю продукції.

Задача 5. Корпорація «Вест» виробляє один вид продукції. За звітний місяць виготовлено 5000 одиниць продукції, реалізовано – 3000 одиниць. Ціна реалізації – 20дол. за одиницю. Змінні виробничі витрати на одиницю складають – 10дол., а постійні виробничі витрати за місяць – 25тис.дол.

Виходячи з наведених даних, складіть звіт про прибутки і збитки корпорації «Вест» за місяць з використанням системи калькулювання повних витрат і системи калькулювання змінних витрат.

Задача 6. Стандартні витрати тканини для пошиття одного костюма становлять 3м за ціною 60дол. за 1м.

За місяць підприємство виготовило 300 костюмів, витративши 980 метрів тканини за фактичною ціною 62дол. за 1м. і на загальну суму 60760дол.

Визначте відхилення за рахунок цін і за рахунок кількості (ефективності) використання матеріалів. Прокоментуйте можливі причини відхилень.

Задача 7. Стандартні витрати основної (прямої) зарплати на одиницю продукції становлять 2 години за погодинною тарифною ставкою бдол., або 12дол.

За місяць підприємство виготовило 1000 одиниць продукції. Фактичні витрати праці склали 2250 годин за погодинною тарифною ставкою – 6,2дол.

Розрахуйте відхилення за рахунок кількості затрачених годин (продуктивності праці). Прокоментуйте можливі причини відхилень.

Задача 8. Підприємство має два основні цехи (Основний №1, Основний №2) та три обслуговуючі підрозділи (ремонтний цех, склад матеріалів та їдальня).

Вихідні дані для розподілу витрат обслуговуючих підрозділів наведені в таблицях 1, 2.

Таблиця 1

Розподіл витрат

Показник	Основний №1	Основний №2	Склад матеріалів	Ремонтний цех	Їдальня	Разом
Власні витрати, грн.	800000	1000000	160000	240000	200000	2400000
Чисельність працюючих, чол.	900	1500	300	300	10	3010
Вартість замовлених матеріалів, грн.	300000	400000	-	200000	100000	1000000
Обсяг ремонтних робіт, год.	70000	30000	-	-	-	100000

Таблиця 2

Розподіл послуг обслуговуючих підрозділів, %

Підрозділ – споживач послуг	Підрозділ, що надає послуги		
	Склад	Ремонтний цех	Їдальня
Основний №1	30	70	30
Основний №2	40	30	50
Склад	х	-	10
Ремонтний цех	20	х	10
Їдальня	10	-	х

Наведений вище розподіл було здійснено на основі:

Чисельності працюючих для послуг їдальні;

Вартості матеріалів – для послуг складу;

Обсягу ремонтних робіт – для ремонтного цеху.

Застосувати: метод прямого розподілу; метод послідовного розподілу; метод розподілу взаємних послуг; метод одночасного розподілу. Порівняти результати розподілу та дати критичну оцінку.

Задача 9. Підприємство виготовляє один вид продукції і планує випустити 500 одиниць цієї продукції в наступному місяці. Оцінка витрат на місяць наступна:

- Зарплата основних виробничих робітників – 21,3тис.дол.;
- Основні матеріали – 9,2тис.дол.;
- Змінні накладні витрати – 6,8тис.дол.;
- Постійні накладні витрати – 12,7тис.дол.

Підприємство отримало замовлення на 400 одиниць продукції за ринковою ціною 120дол. за одиницю. Отримання замовлення на решту 100 виробів за ціною 120дол. малоймовірно, але замовник згоден купити решту 100 одиниць за ціною 95дол.

Шляхом порівняння витрат для різних варіантів обґрунтуйте, чи фірмі приймати таке замовлення. Визначте прибуток, який отримає фірма, у випадку, коли замовлення буде прийняте і коли воно буде відхилено. Назвіть якісні фактори, які необхідно врахувати, перш ніж прийняти чи відхилити замовлення.

Задача 10. Підприємство застосовує метод прямого розподілу накладних витрат обслуговуючих підрозділів. Є така інформація за січень 2002 року:
Обслуговуючі підрозділи

	Ремонтний цех	Енергоцех
	370 400	180 000

Накладні витрати, грн.

Розподіл послуг обслуговуючих підрозділів, наданих:

– Ремонтному цеху	x	10%
– Енергоцеху	20%	x
– Основному цеху № 1	40%	30%
– Основному цеху № 2	40%	60%

Сума витрат енергоцеху, розподілена на основний цех №2, дорівнює, грн.:

- а) 72 000;
- б) 90000;
- в) 108 000;
- г) 120000.

Тести до теми

1. У зарубіжних країнах двома основними методами обліку витрат і калькулювання собівартості є:

- а) повних витрат і змінних витрат;
- б) позамовний і попроцесний;
- в) прямий і непрямий;
- г) виробничий і попередільний.

2. Принципова відмінність між позамовним і попроцесним калькулюванням полягає у:

- а) підході до постійних виробничих витрат;
- б) підході до змінних виробничих витрат;
- в) виборі об'єкта обліку витрат;
- г) порядку складання внутрішньої звітності.

3. Позамовний метод розповсюджений:

- а) в індивідуальних та дрібносерійних виробництвах;
- б) у галузях з масовим серійним характером виробництва;
- в) у нафтопереробній і металургійній промисловості;
- г) правильна відповідь відсутня.

4. Система калькулювання за процесами знаходить застосування у:

- а) індивідуальних та дрібносерійних виробництвах;
- б) галузях з масовим серійним характером виробництва;
- в) авіаційній промисловості та кораблебудуванні;
- г) правильна відповідь а), в).

5. Основним документом, який узагальнює дані про витрати при позамовному калькулюванні є:

- а) звіт директора з виробництва;
- б) накладна на відпуск матеріалів у виробництво;
- в) відомість обліку витрат;
- г) звіт начальника цеху.

6. Прямі витрати включаються у собівартість замовлення на підставі:

- а) звіту начальника цеху;
- б) відповідних первинних документів, які їх підтверджують;
- в) розподілу між замовленнями пропорційно до обраної бази;
- г) відомості обліку витрат

7. Постійними називають витрати які:

- а) пов'язані з постійним асортиментом продукції;
- б) зростають зі зростаннями обсягів діяльності;
- в) не змінюються в межах релевантного діапазону обсягу діяльності;
- г) повторюються у кожному звітному періоді.

8. Змінними є витрати, які змінюються при зміні:

- а) технології виробництва;
- б) обсягу діяльності;
- в) організаційної структури підприємства;
- г) структури управління.

9. Релевантний діапазон (область релевантності) – це інтервал обсягу діяльності, в межах якого:

- а) загальна сума постійних витрат не змінюється;

б) сума постійних витрат з розрахунку на одиницю продукції не змінюється;

в) сума змінних витрат з розрахунку на одиницю продукції не змінюється;

г) загальна сума виробничих витрат не змінюється.

10. Витрати на продукцію - це:

а) повна виробнича собівартість продукції;

б) повна комерційна собівартість продукції;

в) змінні витрати;

г) прямі витрати.

11. Витрати періоду – це:

а) прямі виробничі витрати;

б) загально виробничі витрати;

в) адміністративні та загальногосподарські витрати;

г) усе з переліченого.

12. При перетині межі релевантності загальна сума постійних витрат:

а) збільшується;

б) зменшується;

в) не змінюється;

г) змінюється залежно від обсягу діяльності.

13. При збільшенні обсягу діяльності постійні витрати в розрахунку на одиницю продукції:

а) збільшується;

б) зменшується;

в) не змінюється;

г) змінюється залежно від обсягу діяльності.

14. При перетині межі релевантності змінні витрати з розрахунку на одиницю продукції:

а) збільшується;

б) зменшується;

в) не змінюється;

г) змінюється залежно від обсягу діяльності.

15. При збільшенні обсягу діяльності загальна сума змінних витрат:

а) збільшується;

б) зменшується;

в) не змінюється;

г) змінюється залежно від обсягу діяльності.

16. Яке з наведених рівнянь є функцією загальної суми витрат:

а) $y = bc$;

б) $y = a + bc$;

в) $y = a + bc + cx^2$;

г) немає правильної відповіді.

17. Яке з наведених рівнянь є функцією загальної суми змінних витрат:

- а) $y = bc$;
- б) $y = a + bc$;
- в) $y = a + bc + cx^2$;
- г) немає правильної відповіді.

18. Маржинальний дохід це:

- а) дохід від реалізації за мінусом непрямих податків;
- б) дохід від реалізації за мінусом постійних витрат⁴
- в) чистий дохід від реалізації за мінусом змінних витрат;
- г) дохід від реалізації за мінусом собівартості реалізованої продукції.

19. Коефіцієнт маржинального доходу – це відношення маржинального доходу:

- а) до суми постійних витрат;
- б) загальної суми змінних витрат;
- в) суми операційного прибутку;
- г) суми чистого прибутку від реалізації продукції.

20. Точка беззбитковості – це обсяг реалізації, при якому:

- а) маржинальний дохід дорівнює постійним витратам;
- б) доходи дорівнюють витратам;
- в) прибуток підприємства дорівнює нулю;
- г) усе з наведеного.

21. Співвідношення змінних і постійних витрат, яке забезпечує більший відсоток зростання прибутку, ніж відповідний відсоток зростання продажів, називають:

- а) операційним важелем;
- б) операційним левереджем;
- в) виробничим левереджем;
- г) усе з наведеного.

ПРИКЛАДИ РІШЕННЯ ЗАДАЧ

Задача 1. Активи компанії становлять 500000 дол., в т.ч. запаси – 84000 дол; дебітори – 69000 дол (в т.ч. 3000 дол. – сумнівна заборгованість); основні засоби первісна вартість 300000, амортизація – 50000 дол; обсяг продаж за рік становить 400000 дол, собівартість реалізації — 336000 дол. Визначити та прокоментувати показники оборотності засобів.

Рішення:

Показники оборотності:

тривалість 1-го обороту: $360/4 = 90$ днів.

Період повернення дебіт. заборгованості = $360/5,797 = 62$ дні.

Нормальним вважається строк до 60 дні.

Задача 2. Фірма створила фонд дрібних сум на місяць у розмірі 200 дол. Витрати за місяць: поштові витрати – 50 дол., представницькі – 60 дол., транспортні – 40 дол., канцелярські – 30 дол. Скласти бухгалтерські проведення.

Рішення:

Створення фонду дрібних сум: Дебет “фонд короткострокові кошти” – 200дол.; Кредит “Грошові кошти” – 200дол..

Здійснення витрат: Дебет “Поштові витрати” – 50дол; представницькі витрати – 60дол.; транспортні витрати – 40 дол.; канцелярські витрати – 30дол.. Кредит “Грошові кошти” – 180дол..

Задача 3.Компанія “Д” має в активах короткострокові фінансові інвестиції (акції корпорації “К” 500 шт. за фактичною собівартістю 40000 дол.) 31.12.2010р. одержано дивіденди 7 дол. на кожную акцію. 25.01.2011р. компанія продала всі акції: варіант № 1 – за 45000 дол.; варіант № 2 – за 38000 дол.

Виконати необхідні розрахунки. Скласти бухгалтерські проведення.

Рішення:

31.12: Дебет “Грошові кошти” – $500 \cdot 7 \text{ дол.} = 3500 \text{ дол.}$; Кредит “Фінансові доходи (дивіденди)” – 3500дол..

25.01: 1) Дебет “Грошові кошти” – 45тис.дол.; Кредит “Короткострокові фін. вкладення (акції)” – 40тис.дол.; Кредит “Прибуток від реалізації акцій” – 5тис.дол.

2) Дебет “Грошові кошти” – 38тис.дол.; Кредит “Короткострокові фінансові вкладення (акції)” – 40тис.дол.; Дебет “Збиток від реалізації акцій” – 2тис.дол.

Задача 4. Підприємство відвантажило товари клієнту (5.12.2010р.) на умовах 2/н 10. Договірна ціна товарів 15000 дол. 13.12.2010р. надійшли гроші від клієнта з урахуванням зазначеної умови.

Виконати необхідні розрахунки. Скласти бухгалтерські проведення.

Рішення:

Знижка = $15 \text{ т.} \cdot 0,02 = 300 \text{ дол.}$

5.12: Дебет “Рахунки до одержання” – 15тис.дол.; Кредит “Доходи від реалізації” – 15тис.дол.

13.12: Дебет “Грошові кошти” – 14700дол.; Дебет “Знижка” – 300дол.;

Кредит “Рахунки до одержання” – 15тис.дол.

Задача 5.Клієнт “Й” має заборгованість в сумі 2500 дол. 31.12.2010р. фірма оцінила цього дебітора як неплатоспроможного на 100% та здійснила пряме списання дебіторської заборгованості. Проте 15 березня 2011 року дебітор знайшов можливість відшкодувати 1500 дол. Гроші надійшли на рахунок фірми.

Виконати необхідні розрахунки. Скласти бухгалтерські проведення.

Рішення:

Дебет “Витрати по сумнівних боргах” – 2500дол.; Кредит “Рахунки до одержання” – 2500дол.;

Дебет “рахунки до одержання” – 1500дол; Кредит “Рахунки до одержання” – 1500дол.;

Дебет “Грошові кошти” – 1500дол.; Кредит “Рахунки до одержання” – 1500дол

Задача 6. Рахунок постачальника. Куплено устаткування для офісу: договірна ціна 50000 дол., ПДВ – 18%. У цьому ж місяці введено в експлуатацію гараж, збудований своїми силами, фактична собівартість якого

становить 35000 дол. Рахунок постачальника оплачено грошима протягом місяця.

Виконати необхідні розрахунки. Скласти бухгалтерські проведення.

Рішення:

Дебет “Устаткування” – 50тис.дол.;

Дебет “Розрахунки з бюджетом (ПДВ)” = 50тис.дол.*0,18 = 9тис.дол.;

Кредит “Рахунки до сплати” – 59тис.дол.

Дебет “Основні засоби” – 35тис.дол; Кредит “Незавершене будівництво” – 35тис.дол.

Оплачено: Дебет “Рахунки до сплати”; Кредит “Грошові кошти”.

Задача 7. Методи розподілу накладних витрат (міжнародна практика)

Приклад. Підприємство має два основні цехи(Основний№1, Основний№2) та три обслуговуючі підрозділи (ремонтний цех, склад матеріалів та їдальня).

Вихідні дані для розподілу витрат обслуговуючих підрозділів наведені в таблицях 1, 2.

Таблиця 1

Розподіл витрат обслуговуючих підрозділів

Показник	Основний №1	Основний №2	Склад матеріалів	Ремонтний цех	Їдальня	Разом
Власні витрати, грн.	800000	1000000	160000	240000	200000	2400000
Чисельність працюючих, чол.	900	1500	300	300	10	3010
Вартість замовлених матеріалів, грн.	300000	400000	-	200000	100000	1000000
Обсяг ремонтних робіт, год.	70000	30000	-	-	-	100000

Таблиця 2

Розподіл послуг обслуговуючих підрозділів, %

Підрозділ споживач послуг –	Підрозділ, що надає послуги		
	Склад	Ремонтний цех	Їдальня
Основний №1	30	70	30
Основний №2	40	30	50
Склад	х	-	10
Ремонтний цех	20	х	10
Їдальня	10	-	х

Наведений вище розподіл було здійснено на основі:

Чисельності працюючих для послуг їдальні;

Вартості матеріалів – для послуг складу;

Обсягу ремонтних робіт – для ремонтного цеху.

Метод прямого розподілу – метод розподілу витрат обслуговуючих підрозділів, за якого їхні витрати списують безпосередньо на витрати виробничих підрозділів.

Тобто при цьому методі взаємні послуги обслуговуючих підрозділів не беруть до уваги.

В нашому прикладі застосування методу прямого розподілу дає такий результат, таблиця 3.

Таблиця 3

Прямий розподіл витрат обслуговуючих підрозділів, грн.

	Підрозділ					Разом
	Склад	Ремонтний цех	Їдальня	Основний №1	Основний №2	
Власні витрати	160000	240000	200000	800000	1000000	2400000
Розподіл послуг:						
Складу (30/70; 40/70)	(160000)	-	-	68571	91429	-
Ремонтного цеху (70/100, 30/100)	-	(240000)	-	168000	72000	
Їдальні (30/80; 50/80)	-	-	(200000)	75000	125000	
Разом	-	-	-	1111571	1288429	2400000

Розподіл витрат їдальні між цехами здійснено так: 30/80 витрат було віднесено на витрати Основного цеху №1, а 50/80 – на витрати Основного цеху №2. Така пропорція зумовлена тим, що 80% загальних послуг їдальні надано цехам, зокрема 30% - Основному цеху №1, 50% - Основному цеху №2.

Аналогічно було розподілено витрати інших обслуговуючих підрозділів.

Метод послідовного розподілу – метод розподілу витрат обслуговуючих підрозділів, за якого витрати кожного обслуговуючого підрозділу розподіляють послідовно щодо основних виробничих підрозділів та інших обслуговуючих підрозділів.

Отже, перший обслуговуючий підрозділ, витрати якого розподілено, не має включати витрати іншого підрозділу, навіть якщо це йому вигідно. У зв'язку з цим перший обслуговуючий підрозділ, витрати якого розподілено, має якнайменше обслуговуватись іншими підрозділами. За такою самою ознакою визначають послідовність розподілу інших обслуговуючих підрозділів.

У нашому прикладі для початкового розподілу можна обрати їдальню та склад. Але перевагу слід віддати підрозділу, що має більші витрати, тобто їдальні.

Таблиця 4

Послідовний розподіл витрат обслуговуючих підрозділів, грн.

	Підрозділ					Разом
	Склад	Ремонтний цех	Їдальня	Основний №1	Основний №2	
Власні витрати	160000	240000	200000	800000	1000000	2400000
Розподіл послуг						
Їдальні (10%, 10%, 30%, 50%)	20000	20000	(200000)	60000	100000	-
Складу (20/90; 30/90; 40/90)	(180000)	40000	-	60000	80000	-
Ремонтного цеху (70%, 30%)	-	(300000)	-	210000	90000	
Разом				1130000	1270000	2400000

Метод взаємних послуг – метод розподілу витрат обслуговуючих підрозділів, за якого витрати кожного обслуговуючого підрозділу розподіляють послідовно з урахуванням взаємних послуг.

Після цього витрати обслуговуючих підрозділів розподіляють між виробничими підрозділами так само, як і за методом прямого розподілу, таблиця 5.

Таблиця 5

Розподіл витрат обслуговуючих підрозділів методом взаємних послуг, грн.

	Підрозділ					Разом
	Склад	Ремонтний цех	Їдальня	Основний №1	Основний №2	
Власні витрати	160000	240000	200000	800000	1000000	2400000
Взаємні послуги:						
Їдальні на витрати складу та ремонтного цеху (10%, 10%)	20000	20000	(40000)			
Складу на витрати ремонтного цеху (20%) та їдальні (10%)	(48000)	(32000)	16000			
Разом	132000	292000	176000	800000	1000000	2400000
Розподіл послуг:						
Їдальні (30/80; 50/80)			(176000)	66000	110000	
Складу (30/70; 40/70)	(132000)			56571	75429	
Ремонтного цеху (70%, 30%)		(292000)		204400	87600	
Разом				1126971	1273029	2400000

Метод одночасного розподілу – метод розподілу витрат обслуговуючих підрозділів, що передбачає розподіл взаємних послуг шляхом розв'язання системи рівнянь:

$$a = 240 + 0,2v + 0,1c \text{ де:}$$

a – витрати ремонтного цеху;

v – витрати складу;

c – витрати їдальні.

Своєю чергою:

$$v = 160000 + 0,1c$$

$$c = 200000 + 0,1v$$

Шляхом заміщення у другому рівнянні маємо:

$$v = 160000 + 0(200000 + 0,1v)$$

$$v = 160000 + 20000 + 0,01v$$

$$0,99v = 180000$$

$$v = 181818$$

$$\text{Звідси: } c = 200000 = 0,1 \times 181818 = 218182$$

Відповідно:

$$a = 240000 + (0,2 \times 181818) + 0,1 \times 218181 = 240000 + 36364 + 21818 = 298182$$

Наступним етапом є розподіл витрат обслуговуючих підрозділів відповідно до обсягу (%) наданих ними послуг, таблиця 6.

Таблиця 6

Одночасний розподіл витрат обслуговуючих підрозділів, грн.

	Підрозділ					Разом
	Склад	Ремонтний цех	Їдальня	Основний №1	Основний №2	
Власні витрати	160000	240000	200000	800000	1000000	2400000
Розподіл послуг:						
Їдальні (10%,10%,30%,50%)	21818	21818	(218182)	65455	109091	
Складу (20%,10%,30%,40%)	(181818)	36364	18182	54545	72727	
Ремонтного цеху (30%,70%)		(298182)		89455	208727	
Разом				1009455	1390545	2400000

Порівняння результатів розподілу витрат обслуговуючих підрозділів різними методами свідчить, що в нашому прикладі вони суттєво не відрізняються.

Але в інших випадках розбіжність може бути доволі значною. Тому слід досліджувати ці розбіжності й обирати оптимальний метод розподілу.

В таблиці 7 наведено порівняння результатів розподілу витрат різними методами.

Таблиця 7

Порівняння результатів розподілу витрат різними методами

№№	Метод	Витрати обслуговуючих підрозділів, включені у витрати основних підрозділів, грн.	
		Основний №1	Основний №2
1.	Метод прямого розподілу	1111571	1288429
2.	Послідовного розподілу	1130000	1270000
3.	Розподіл взаємних послуг	1126000	1273000
4.	Одночасного розподілу	1009455	1390545

Найбільш точний результат забезпечує метод одночасного розподілу, проте найпоширенішим у практиці є метод прямого розподілу, оскільки він простіший і не потребує значних витрат.

ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ (ІСПИТУ)

1. Значення обліку в системі управління підприємством.
2. Користувачі облікової інформації.
3. Які загальноприйняті принципи формують процедуру системи бухгалтерського обліку на міжнародному рівні.
4. Які міжнародні організації регламентують питання гармонізації обліку і фінансової звітності у світовому масштабі.
5. Заснування та діяльність Комітету з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку, та його трансформація в Раду з розробки міжнародних стандартів фінансової звітності.

6. Значення МСБО та МСФЗ, Директив ЄС, стандартів ГААР.
7. Порядок розробки та затвердження МСБО та МСФЗ.
8. Якими показниками характеризується національна система бухгалтерського обліку.
9. Плани рахунків бухгалтерського обліку зарубіжних країн.
10. Моделі бухгалтерського обліку зарубіжних країн.
11. Порівняльна характеристика МСБО та МСФЗ, Директив ЄС, стандартів ГААР і національних Положень (стандартів) бухгалтерського обліку.
12. Призначення фінансової звітності у відповідності з МСБО.
13. Склад фінансової звітності.
14. Користувачі інформації фінансової звітності.
15. Призначення, Балансу, його зміст, структура та порядок подання.
16. Призначення Звіту про прибутки та збитки, його загальна побудова.
17. Призначення Звіту про рух грошових коштів, його зміст та методика складання.
18. Зміст Звіту про зміни у власному капіталі, його порядок складання та подання.
19. Характеристика Приміток до фінансової звітності.
20. Взаємозв'язок між показниками фінансової звітності.
21. Склад фінансової у товариствах і корпораціях.
22. Порядок використання даних фінансової звітності в управлінні.
23. склад грошових коштів підприємства.
24. документальне оформлення руху грошових коштів в касі.
25. Порядок зведення касової книги.
26. Синтетичний облік грошових коштів в касі.
27. Порядок відображення грошових коштів в фінансовій звітності.
28. Призначення поточного та депозитного рахунку.
29. Порядок відкриття банківських рахунків.
30. Порядок документального оформлення та відображення в обліку руху грошових коштів на рахунках в банку.
31. Що розуміють під дебіторською заборгованістю.
32. Класифікація дебіторської заборгованості.
33. Порядок відображення дебіторської заборгованості у фінансовій звітності.
34. Порядок нарахування та відображення в обліку резерву сумнівних боргів.
35. Склад товарно-матеріальних цінностей.
36. Якими Міжнародними стандартами бухгалтерського обліку та фінансової звітності регламентується облік товарно-матеріальних цінностей.
37. Принципи бухгалтерського обліку, яких необхідно дотримуватися при визначенні вартості товарно-матеріальних цінностей..
38. Порядок оцінки товарно-матеріальних цінностей при надходженні на підприємство.
39. Системи обліку матеріально-виробничих запасів.

40. Охарактеризуйте постійну систему списання матеріально-виробничих запасів.
41. Охарактеризуйте періодичну систему списання матеріально-виробничих запасів.
42. Методи визначення вартості товарно-матеріальних цінностей, відпущених у виробництво або реалізацію.
43. Вплив методів списання товарно-матеріальних цінностей на фінансові результати діяльності.
44. Документальне оформлення руху товарно-матеріальних цінностей.
45. Розкриття інформації про матеріальні цінності у фінансовій звітності компаній.
46. Відмінності національної методології обліку товарно-матеріальних цінностей від методології обліку у зарубіжних країнах та за Міжнародними стандартами бухгалтерського обліку та фінансової звітності.
47. Склад довгострокових (необоротних) активів.
48. Класифікація довгострокових (необоротних) активів.
49. Визнання та оцінка основних засобів та нематеріальних активів.
50. Методи нарахування амортизації основних засобів та нематеріальних активів.
51. Облік надходження і вибуття основних засобів та нематеріальних активів.
52. Порядок переоцінки основних засобів.
53. Які активи називаються фінансовими інвестиціями.
54. Класифікація, оцінка фінансових інвестицій та відображення їх у фінансовій звітності.
55. Облік інвестицій в облігації.
56. Порядок нарахування та відображення в обліку дисконту та премії по придбаних облігаціях.
57. Облік інвестицій в акції.
58. Основні ознаки об'єднання підприємств за методом об'єднання інтересів.
59. Основні ознаки об'єднання підприємств за методом придбання.
60. Короткострокові та довгострокові цінні папери.
61. Методи оцінки довгострокових інвестицій.
62. Що собою являє група як економічна одиниця, що створюється процесі консолідації.
63. Які підприємства називаються асоційованими.
64. Які підприємства називаються дочірніми.
65. Чим обумовлено складання консолідованої фінансової звітності.
66. У яких випадках компанії повинні складати консолідовану фінансову звітність.
67. Які підприємства звільняються від складання консолідованої фінансової звітності.
68. Склад консолідованої фінансової звітності.
69. Оцінка, облік та амортизація гудвілу.

70. Що таке частка меншості та які умови її виникнення у консолідованій фінансовій звітності.
71. Основні принципи консолідації фінансової звітності.
72. Процедури консолідації фінансової звітності.
73. Етапи консолідації фінансової звітності.
74. Що ви розумієте під зобов'язаннями та які види зобов'язань виникають у процесі функціонування підприємства.
75. Критерії визнання та оцінки зобов'язань.
76. Короткострокові зобов'язання та відображення їх балансі.
77. Довгострокові зобов'язання та відображення їх балансі.
78. Облік торгівельної кредиторської заборгованості.
79. Облік заборгованості по виданих векселях.
80. Облік розрахунків з оплати праці.
81. Який порядок розрахунків по кредитах і позиках.
82. Порядок відображення в обліку відрахувань на соціальні заходи.
83. Як відображається в обліку облік довгострокових векселів.
84. Порядок випуску та відображення в обліку довгострокових облігацій.
85. Який порядок відображення в обліку викупу облігацій та перетворення їх в акції.
86. Як ведеться облік довгострокових орендних зобов'язань.
87. Економічна сутність доходів підприємства та порядок їх формування.
88. Класифікація доходів.
89. Визнання доходів від реалізації товарів (послуг).
90. Визнання доходів від використання активів підприємства іншими сторонами.
91. Що розуміють під витратами підприємства.
92. Умови визнання витрат в обліку і фінансовій звітності.
93. Класифікація витрат підприємства.
94. На яких рахунках ведеться облік доходів і витрат підприємства.
95. Які методи обліку доходів і витрат застосовуються у зарубіжній обліковій практиці.
96. Порядок відображення в обліку поточних доходів і витрат.
97. Порядок закриття рахунків доходів і витрат у кінці звітного періоду.
98. Порядок відображення в обліку фінансових результатів діяльності підприємства.
99. Економічна сутність власного капіталу.
100. Порядок формування і відображення в обліку капіталу одноосібного власника.
101. Порядок створення товариства та його основні ознаки.
102. Які переваги і недоліки має товариство у порівнянні з іншими організаційними формами бізнесу.
103. Порядок формування і обліку власного капіталу товариств.
104. Розподіл прибутку у товариствах.
105. Переваги та недоліки корпоративної форми бізнесу.
106. Порядок формування власного капіталу у корпораціях.

107. Облік випуску акцій.
108. Відображення в обліку викупу власних акцій.
109. Облік нерозподіленого прибутку у корпораціях.
110. Порядок відображення в обліку нарахування та сплати дивідендів.
111. Порядок розкриття інформації про власний капітал у фінансовій звітності.
112. Якими Міжнародними стандартами бухгалтерського обліку та фінансової звітності регламентується облік власного капіталу.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Гюнинг. Х. Ван, Коэн М. Международные стандарты финансовой отчетности. практическое руководство. На рус. И англ. яз. 2-е изд., искр. И доп. – М.: Весь мир, 2003.
2. Бутинец Ф.Ф. и др.. Бухгалтерский учет в зарубежных странах, - Житомир, ЖГТУ, 2007. – 479с.
3. Воронко Р.М. Облік у зарубіжних країнах: Навчальний посібник. – Львів: ”Магнолія 2006”, 2009. – 744 с.
4. Голов С.Ф., Костюченко В.М. Бухгалтерський облік за міжнародними стандар-тами. – Екаунтінг, 2000. – 384 с.
5. Голов С.Ф., Костюченко В.М. Бухгалтерський облік за міжнародними стандар-тами: приклади та коментарі. Практичний посібник. – К.: Лібра, 2001. – 840 с.
6. Голов С.Ф., Костюченко В.М. Бухгалтерський облік за міжнародними стандар-тами: приклади та коментарі. Практичний посібник. – К.: Лібра, 2004. – 880 с.
7. Губачова О.М., Мельник С.І. Облік у зарубіжних країнах. – К: «Центр учбової літератури». 2008.- 432с.
8. Глен А. Велш, Деніел Г. Шорт. Основи фінансового обліку.-К.: Основи, 1997.- 943с.
9. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку 2000. / Перекл. з англ. за ред. С.Ф.Голова. / - К.: Федерація професійних бухгалтерів України, 2000. – 1272 с.
10. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку 2001: зміни та доповнення. /Перекл. з англ. за ред. С.Ф.Голова. - К.: Федерація професійних бухгалтерів України, 2001. – 224 с.
11. Нидлз Б, Андерсон Х. Колдуэлл Дж. Принципы бухгалтерского учета.- М.: Финансы и статистика, 1994.-486с.
12. Мюллер Г., Гернон Х., Миик Г. Учет: международная перспектива.- М.: Финансы и статистика, 1996.-136с.
13. Осадча Г.Г.,
14. Панков Д.А. Бухгалтерский учет и анализ в зарубежных странах. Минск :ИП «Экоперспектива», 1998 - 237с.